Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

Қишлоқ ҲАҚИҚАТИ

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг газетаси

1990 йил 17 август
ЖУМА
№ 186 (4.979).

1974 йил 1 январдан буён нашр этилади ◆ Душанбадан ташқари ҳар куни чиқади ◆ Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюроси «Жиззах ва Сирдарё вилоятлари партия, совет ва хўжалик идораларининг пахта ҳосилини ўз вақтида ҳамда сифатли йиғиштириб олишга доир ташкилий-сиёсий тадбирлари тўғрисида» қарор қабул қилди

Жиззах ва Сирдарё вилоятлари партия, совет ҳамда хўжалик идоралари, колхоз ва совхозларининг талабаларни жалб этмаган ҳолда хўжаликларнинг меҳнаткашлари пахта ҳосилини нест-нобуд қилмай ўз вақтида ва сифатли йиғиштириб олиши борасидаги ташкилий-сиёсий тадбирлари маъқулланди.

Вилоят, район партия комитетларига, деҳқончилик-саноат комплексининг бошланғич партия ташкилотларига мазкур тадбирларни барча жамоаларда муҳокама қилиш, Жиззах ва Сирдарё вилоятлари пахтакорларининг ташаббусини ёйишга доир тегишли сиёсий ишларни олиб бориш топширилди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Кенгашига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Кенгаши ва вилоят ижроия комитетларига, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги давлат-кооператив комитетига ҳосилни тўплашга доир агротехника ишларини олиб бориш, терим техникасини тайёрлаш, олий ўқув юртлари талабаларини ҳамда ўрта махсус ўқув юртлари ўқувчиларини ҳосилни йиғиштириб олишга жалб этишдан воз кечиш учун терим даврида техникадан мумкин қадар кўпроқ фойдаланиш билан боғлиқ масалалар мажмуини кўриб чиқиш тавсия этилсин. Пахта териш техникасини белгиланган муддатда ремонт қилишни тугаллаш, механизатор кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш юзасидан қўшимча тадбирлар, шунингдек ялпи ҳосилнинг камида 70 фоизини машиналар ёрдамида териб олишни таъминлайдиган бошқа барча тадбирлар ҳам кўрилсин.

Пахтакорларга зарур маданий-маиший шароит яратилсин, уларга ўз вақтида ва юқори даражада тиббий ҳамда савдо хизмати кўрсатилсин, пахта теримида ишлаётганлар юқори унум билан меҳнат қилишлари учун уларни маънавий ва моддий жиҳатдан рағбатлантириш чоралари кенг қўлланилсин.

ЖИЗЗАХ ВА СИРДАРЁ ВИЛОЯТЛАРИ ПАРТИЯ, СОВЕТ ВА ХЎЖАЛИК ИДОРАЛАРИНИНГ ПАХТА ҲОСИЛИНИ ЎЗ ВАҚТИДА ҲАМДА СИФАТЛИ ЙИҒИШТИРИБ ОЛИШГА ДОИР ТАШКИЛИЙ-СИЁСИЙ ТАДБИРЛАРИ

Пахта ҳосилини йиғиштириб олишга ўз вақтида тайёргарлик кўриш ҳамда терим даврида олий, ўрта махсус ўқув юртлари, қишлоқ ҳунар-техника билим юртлари ва умумтаълим мактаблари ўқувчиларини жалб этмасдан барча ишлар мажмуини уюшқоқлик билан ўтказиш мақсадида Жиззах ва Сирдарё вилоятларининг партия, совет, касаба уюшмалари, комсомол, хўжалик идоралари қуйидаги тадбирларни амалга оширишни режалаштирдилар:

I. Ташкилий-сиёсий ишлар

1. Коммунистларнинг кучғайратини бевосита дала шийпонларида ташкилий ҳамда сиёсий-тарбиявий ишларни олиб боришга йўналтириш, барча районлар ҳамда хўжаликларда партия, совет, хўжалик идораларининг ходимлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарларидан иборат тезкорлик билан ишлайдиган гуруҳлар тузиш, уларнинг зиммасига етиштирилган бутун ҳосил талабаларни жалб этмасдан йиғиштириб олиниши хусусида вилоят меҳнаткашлари ҳамда аҳолиси ўртасида кенг тушунтириш ишларини олиб бориш вазифасини юклаш, пахта терими конвейерининг пухта ва узлуксиз ишлашини ташкил этиш билан боғлиқ барча масалаларни шошилинч ҳал этиш кўзда тутилади.

Масъул ташкилотлар — вилоят ва район партия комитетлари.

Ижро муддати — август.

2. Малакали мутахассислар бошчилигида терим-транспорт отрядлари тузилсин. Терим отрядлари барча бўғинларининг пухта ҳамкорлик қилишини мувофиқлаштириш, юқори кўрсаткичларга эришиш учун амалий мусобақани ташкил этиш мақсадида партия идораларининг ходимлари, фаол депутатлар, касаба уюшмалари ҳамда комсомол ташкилотларининг ходимлари юборилсин.

Масъул ташкилотлар — вилоят ва район партия комитетлари, вилоят ижроия комитетлари, касаба уюшмалари ва комсомол ташкилотлари.

Ижро муддати — бутун пахта терими мавсуми.

3. Терим мавсуми қандай бораётганлигини мунтазам ва ўз вақтида ёритиб бориш, мусобақа якунларини чиқариш мақсадида вилоят ва район партия комитетлари, хўжаликларнинг партия ташкилотлари ҳузурида Матбуот марказлари тузилсин ва уларнинг ҳамжиҳатлиги таъминлансин.

Масъул ташкилотлар — вилоят ва район партия комитетлари, вилоят ва район газеталарининг редакциялари.

Ижро муддати — бутун пахта терими мавсуми.

4. Пахта териш машиналаридан юқори унумли фойдаланганлиги учун механизаторларни, ҳосилни йиғиштириб олиш даврида пахтани юксак суръатларда териб олишга эришганликлари учун терим-транспорт отрядларини, илғор теримчиларни маънавий ҳамда моддий рағбатлантириш тадбирлари кўзда тутилсин.

Пахта териш ва кўрак териш машиналарининг механик-ҳайдовчиларига, ғўза баргини тўкиш ва ҳосилни йиғиштириб олишда банд бўлган ҳайдовчиларга, ишчи ва хизматчиларга, колхозчиларга меҳнатига яраша ҳақ тўлашга доир тавсиялар ишлаб чиқилсин.

Мусобақа ғолибларига мукофотларни Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, хизмат кўрсатган уруш ва меҳнат ветеранлари топшириши тажриба қилиб кўрилсин.

Масъул ташкилотлар — вилоят ва район партия комитетлари.

Ижро муддати — бутун терим мавсуми.

5. Ҳосилни йиғиштириб олишда қатнашаётган меҳнаткашлар юқори унум билан ишлашлари ва дам олишлари учун барча зарур шароитлар яратилсин, дала шийпонлари, дам олиш ва тунаш жойлари тайёрлансин. Тиббий ёрдам ва савдо хизмати кўрсатадиган кўчма бригадалар ташкил этилсин.

Барча дала шийпонлари ремонтдан чиқарилсин, жойларда иссиқ овқат ташкил этилсин. Ҳар бир механик-ҳайдовчи, ремонт бригадаларининг ходими, бошқа мутахассислар коржома билан таъминлансин. Ҳар бир дала шийпони телевизор, радиоприёмник, газета ва журналлар билан таъминлансин.

Масъул ташкилотлар — вилоят ва район партия комитетлари, совет ва хўжалик идоралари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари.

Ижро муддати — бутун терим мавсуми.

II. Ташкилий-техникавий ишлар

Пахта баргини тўкишнинг сифати ҳосилни машинада териб олиш тақдирини белгилашини назарда тутиб, ишнинг юқори сифатини таъминлаган ҳолда деҳқончиликнинг ана шу усулидан фойдаланишни ҳамма ерда 7—8 кунда тугаллаш мўлжалланади. Ерда ишлатиладиган аппаратлар ёрдамида ғўзаларнинг камида 80 фоизига ишлов бериш режалаштирилмоқда.

Масъул ташкилотлар — вилоят деҳқончилик-саноат уюшмалари.

Ижро муддати — августнинг учинчи ўн кунлиги — сентябрнинг биринчи ўн кунлиги.

Пахта йиғим-теримига қанча терим техникаси ва одам жалб этиш, ҳосилни йиғиштириб олишда қатнашадиган барча кишиларни одам ташийдиган ва юк ташийдиган автотранспорт, ремонтчилар, нефть маҳсулотлари, электр, газ пайвандлаш агрегатлари, электр қуввати, сув билан таъминлаш хусусидаги ҳисоб-китоблар ўрганилиб, ишлаб чиқилсин.

Масъул ташкилотлар — вилоят ижроия комитетлари, вилоят деҳқончилик-саноат уюшмалари, район деҳқончилик-саноат уюшмалари.

Ижро муддати — август ойи ва бутун терим мавсуми.

Колхозлар, совхозлар, пахта тайёрлаш пунктлари ва пахта тозалаш заводларида ёнғин хавфсизлигининг аҳволи, йўллар, кўприклар, пахта ташиладиган кўчалар, пахта хом ашёси қуритиладиган майдонларнинг қандай тайёрланганлиги текширилсин.

Масъул ташкилотлар — вилоят ижроия комитетларининг ички ишлар бошқармалари, район ички ишлар бўлимлари, вилоят ва район ижроия комитетлари, вилоят ва район деҳқончилик-саноат уюшмалари.

Ижро муддати — 10 сентябргача.

Ҳар бир районда сайлаб қўйиладиган органларнинг аъзолари, депутатлар, мутахассислар ва механизаторлардан терим техникаси тайёрлигини текшириш билан шуғулланувчи комиссия тузилсин ва уларнинг иши икки босқичда бўлиши таъминлансин.

Масъул ташкилотлар — район ижроия комитетлари, район деҳқончилик-саноат уюшмалари.

Ижро муддати — 5 сентябргача.

Ҳар бир хўжаликда, районда, вилоятда терим техникасининг запас қисмлари, ёнилғи-мойлаш материаллари, ремонт бригадалари билан қандай таъминланганликни ўрганувчи махсус ишчи гуруҳлари тузилсин.

Масъул ташкилотлар — вилоят деҳқончилик-саноат уюшмалари, район деҳқончилик-саноат уюшмалари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари.

Ижро муддати — бутун терим мавсуми.

Ҳар бир районда пахта терими сифатини текшириш учун мутахассислардан иборат ишчи комиссияси тузилсин.

Масъул ташкилотлар — вилоят деҳқончилик-саноат уюшмалари, район деҳқончилик-саноат уюшмалари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари.

Ижро муддати — бутун терим мавсуми.

МАЪНАВИЙ БОЙЛИГИМИЗНИ ҚАДРЛАЙЛИК

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СЕКРЕТАРИАТИНИНГ НАВБАТДАГИ МАЖЛИСИ БЎЛДИ

КПСС XXVIII съездида маданият, фан, маорифни ривожлантириш партия сиёсатининг устун йўналишлари эканлиги айтилган эди. Маънавий соҳадаги, маданият ва халқ маорифи соҳасидаги танг аҳвол, тарих ёдгорликларига, совет халқининг инқилобий қадриятларига менсимасдан муносабатда бўлиш ҳоллари кўпайганлиги социализмни янгилаш ишига, мамлакат истиқболига хавф солаётганлигини съезд делегатлари ташвишланиб гапирдилар.

КПСС Марказий Комитетига келаётган кўплаб хатлар ва телеграммаларда тарих ва маданият ёдгорликларига муносабат ўткир сиёсий ва ахлоқий тус олаётганлиги ҳақидаги масала ўртага қўйилмоқда. Латвия, Литва, Грузия, Молдова, Украинанинг бир қанча жойларида В. И. Ленин ҳайкалларини бузиб ташлаш фактларини ички норозилик туйғуларисиз идрок қилиш мумкин эмас. Шарқий Европанинг бир қанча мамлакатларида инқилобий рамзларни ҳақорат қилиш ҳоллари совет коммунистлари, меҳнаткашларида ташвиш туғдирмоқда. Ёзма ва оғзаки равишда мурожаат қилаётган кишилар бундай ҳодисаларга принципиал баҳо беришни, улар юзасидан шошилинч чора-тадбирлар кўришни талаб қилишмоқда.

КПСС Марказий Комитети секретариатининг муҳокамасига партия XXVIII съездида айтилган танқидий фикрлар ва таклифларни рўёбга чиқариш мақсадида қўйилган дастлабки масалаларнинг бири совет монументал пропагандаси атоқли усталарининг бир неча авлоди меҳнати билан яратилган маданий бойлиғимизни сақлаш, ундан тарбия ишларида янада тўлароқ фойдаланиш тўғрисидаги масала бўлганлиги бежиз эмас.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет котиби А. С. Дзасохов секретариат аъзоларига, шунингдек мажлисга таклиф қилинган маданият арбобларига мурожаат этиб, улардан юқорида айтилган муаммоларни чуқур ва атрофлича муҳокама қилишни, улар юзасидан ўз фикрларини билдиришларини сўради.

СССР халқ рассоми, Ленин ва Давлат мукофотларининг лауреати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Л. Е. Кербелнинг нутқи ҳаяжонли ва ташвишли бўлди. Мамлакатимиз бир қанча минтақаларида совет тарихи ёдгорликларига нисбатан бўлаётган муносабат рассомлар орасида тушунмовчиликни келтириб чиқараяпти, деди у. СССР Рассомлар академиясининг ҳайкалтарошлик секцияси яқинда мамлакатимизда ва хорижда кенг маълум бўлган, кўчала ва майдонларни безаган асарларга хуруж қилинганлиги фактларини қоралаш учун ўз мажлисига тўпланди. Ўз насл-насабингни унутиб, қадр-қиммат ва фахрланиш ҳис-туйғуларини унутгандагина ана шундай қилиш мумкин, деди алам билан Л. Е. Кербель.

Таниқли совет ҳайкалтароши ўз ҳамкасблари номидан гапириб, мазкур масаланинг муҳокама қилиниши фавқулодда муҳим эканлигини айтди ва КПСС Марказий Комитетининг ташаббусини қўллаб-қувватлади, бу ташаббусни жамиятни жипслаштириш борасидаги фаолиятнинг энг муҳим жиҳати сифатида таърифлади.

КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР маданият министри Н. Н. Губенко сўзга чиқиб, гап фақат тарих ёдгорликлари ҳақида эмас, ўтмишимиз, бугунги кунимиз ва истиқболимиз алоқасининг тимсоли бўлган давр ёдгорликлари ҳақида ҳам бораётганлигини таъкидлади. У совет кишилари учун қадрли бўлган, тошларда, гранитларда, металлда тасвирланган рамзларга нисбатан сиёсий ваҳшийлик фактларини кескин қоралади.

Маданият министри қонунда кўзда тутилган жавобгарлик чораларидан фойдаланмаётган ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларининг бу воқеаларга бефарқ қараётганлиги муносабати билан ҳақли равишда афсус билдирди. Маданият арboблари, ижодкор зиёлилар вакиллари бундай сусткашлик қилинаётганлигини неча марталаб айтишган эди. Уларни бошланиб кетган маданиятсизлик тўлқини, ўтмишни унутиш ҳоллари ташвишга солмоқда. Санъат асарига қўл кўтарган одам замонавий маданиятли одам деган номга даъвогар бўлиши мумкинми? Ваҳоланки, бундай қўлни кўпинча ҳеч ким тўхтатиб қолмаяпти. Бундай воқеаларнинг кўпи ҳатто баъзи коммунистларнинг индамай туришлари, аралашмаётганликлари натижасида рўй бермоқда.

КПСС аъзолари, партия ташкилотлари бу масалада янада фаолроқ йўл тутишлари лозим, деди ўз нутқида тарих фанлари доктори, профессор В. Т. Логинов. Маънавий бойлигимиз — санъат асарлари, тарих ва маданият ёдгорликлари, фалсафий асарлар жамиятимизнинг ақлий ҳолати даражасини маълум даражада белгилайди. Агар Римда тарих ва маданият ёдгорликларини бузиб, оёқости қилганларида у умри боқий шаҳар бўлармиди?

(Давоми 2-бетда).

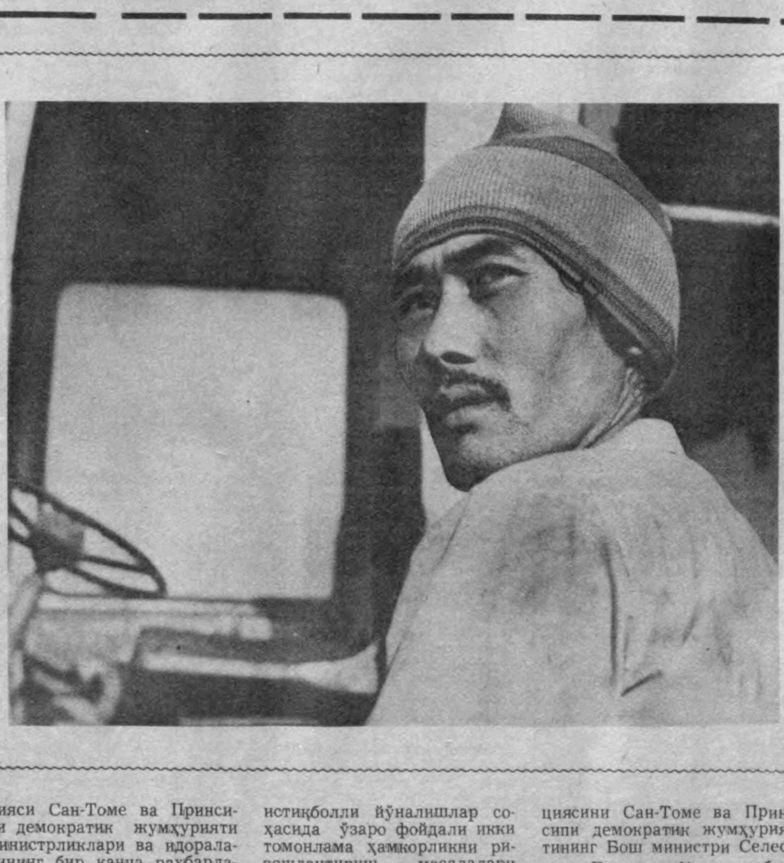

Пахтакор районидаги «Пахтакор» совхозининг Йўлдош Эрназаров бошлиқ маккажўхоричилик звеноси аъзолари 40 гектар майдонда юқори ҳосил етиштирдилар. Айни кунларда ўрим қизғин олиб борилаяпти. Жамоа ҳар гектар ердан режадаги 37 центнер ўрнига 45 центнердан дон, 250 центнердан кўкпоя саранжомлашни кўзламоқда.

СУРАТЛАРДА: 1. Ўрим пайти. 2. Комбайнчи Анорбой Соқиев.

У. ҚЎШВОҚОВ олган суратлар.

ДЕҲҚОНЧИЛИК—САНОАТ КОМПЛЕКСИ ХОДИМЛАРИ КАСАБА УЮШМАСИНИНГ СЪЕЗДИ

15 август куни Тошкентда Ўзбекистон ССР деҳқончилик-саноат комплекси ходимлари касаба уюшмасининг съезди иш бошлади.

Маъруза ва делегатларнинг нутқларида бозор иқтисодиётига ўтиш шароитида, мулк ва хўжалик юритиш шакллари хилма-хил бўлган пайтда касаба уюшмаси фақат партия-хўжалик аппаратидан мустақил бўлиб, хўжалик ва молиявий жиҳатдан тўла мустақилликка эришган тақдирдагина ўз вазифаларини бажара олиши таъкидланди.

Съездда жумҳурият комитетини жумҳурият Деҳқончилик-саноат ходимлари касаба уюшмаси Марказий Комитетига айлантиришнинг мақсадга мувофиқ ёки мувофиқ эмаслиги тўғрисидаги масала муҳокама қилинмоқда.

Ўзбекистон Деҳқончилик-саноат комплекси ходимлари касаба уюшмасининг агросаноат комплекси меҳнаткашлари касаба уюшмалари Бутуниттифоқ федерациясига, жумҳурият касаба уюшмалари федерациясига қўшилиши тўғрисида ҳам таклиф киритилди.

Съезд делегатлари Ўзбекистон ССР Касаба уюшмалари федерациясини ташкил этиш тўғрисидаги декларация лойиҳасини, Ўзбекистон ССР Деҳқончилик-саноат комплекси ходимлари касаба уюшмаси устави ва программаси лойиҳаларини кўриб чиқадилар, унинг раҳбар органларини, Ўзбекистон ва мамлакат касаба уюшмаларининг бўлажак съездларига делегатларни сайлайдилар.

Съезд ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг котиби А. И. Икромов, Ўзбекистон ССР Министрлар Кенгаши раисининг биринчи ўринбосари И. Ҳ. Жўрабеков, Ўзбекистон Касаба уюшмалари жумҳурият Кенгашининг раиси Б. А. Алламуродов, СССР Деҳқончилик-саноат комплекси ходимлари касаба уюшмаси Марказий Комитетининг котиби А. И. Попов қатнашмоқдалар.

(ЎзТАГ).

ДЎСТОНА ТАШРИФ

Ўзбекистон ССР Қурилиш давлат комитетининг раиси Е. С. Тёмкин бошчилигидаги Ўзбекистон ССР делегацияси бир ҳафта давомида Гвинея кўрфазидаги орол давлати — Сан-Томе ва Принсипи (СТПДЖ) демократик жумҳуриятида бўлди. Ўзбекистон ССР делегацияси СТПДЖ делегациясининг ўтган йил куз фаслида Ўзбекистонда бўлганлигига жавобан ташриф буюрди.

Жумҳуриятимиз делегацияси Сан-Томе ва Принсипи демократик жумҳурияти министрликлари ва идораларининг бир қанча раҳбарлари билан учрашувлар ўтказди ҳамда қишлоқ хўжалик, қурилиш, савдо ва бошқа истиқболли йўналишлар соҳасида ўзаро фойдали икки томонлама ҳамкорликни ривожлантириш масалалари юзасидан музокаралар олиб борди.

Ўзбекистон ССР делегациясини Сан-Томе ва Принсипи демократик жумҳуриятининг Бош министри Селестину Роша да Кошта қабул қилди.

(ЎзТАГ).

МАЪНАВИЙ БОЙЛИГИМИЗНИ ҚАДРЛАЙЛИК

(Давоми. Боши 1-бетда).

СССР халқ архитектори, СССР Архитекторлар уюшмаси бошқарувининг котиби А. Р. Аҳмедов маданий меросга нисбатан сиёсий ваҳшийлик бўлаётганлигини ижодкор зиёлилар мутлақо қабул қилмаётганликларини айтди. У бундай хатти-ҳаракатлар билан умуман маданиятда бефарқлик қарор топтирилаётганлигини, жамиятда ва санъатда авлодлар давомийлиги йўқ қилинаётганлигини таъкидлади.

Афсуски, бир қанча жойларда Советлар ғайриқонуний ҳаракатлар пайини қирқишмаяпти, кўпинча эса уларнинг ўзлари шундай қарорлар қабул қилишмоқда. Секретариат мажлисида бундай Советларнинг номи аниқ айтилди. — Каунас, Тернополь, Червоноград шаҳар ижроия комитетлари шундай қарорлар қабул қилишган. У ерларда шаҳар маъмурлари В. И. Ленин ҳайкалини бузиб ташлаш тўғрисида фармойиш беришган, бу билан давлатимиз асосчисигагина эмас, тарихимизга ҳам ҳурматсизлик қилишган. Мажлисда сўзга чиққан КПСС Марказий Комитетининг котиблари тарих ва маданият ёдгорликларини муҳофаза қилишга таалуқли қонунларни янгилаш, бу ерда айтилаётган ташвишли сўзларни СССР Олий Советидаги ҳамда ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларидаги коммунистларга етказиш зарурлигини айтдилар.

КПСС Марказий Комитетининг секретариати тарихий ёдгорликларга нисбатан бўлаётган ғайриқонуний ҳаракатларни қоралади ва партия комитетларини, коммунистларни, мамлакатимизнинг барча фуқароларини инқилобий, жанговар ва меҳнат солномаси қаҳрамонона саҳифаларини ўзида мужассамлаштирган санъат асарларига нисбатан ҳурматсизлик кўринишларига қатъий зарба беришга чақирди. Бу ишда оммавий ахборот воситалари, партия фаоллари, ижодий уюшмалар, тарих ва маданият ёдгорликларини муҳофаза қилиш ташкилотлари муҳим ўрин тутишлари керак.

КПСС Марказий Комитети, партия комитетлари номидан қонун чиқариш тўғрисида ташаббускорлик тариқасида тарих ва маданият ёдгорликларини сақлаш ва улардан фойдаланишга таалуқли қонунни янгилаш тўғрисидаги масалани киритиш, шунингдек СССР Олий Советига тегишли ҳуқуқий ҳужжатлар қабул қилингунича тарихий ёдгорликларга нисбатан ғайриқонуний ҳаракатлар пайини қирқиш юзасидан қатъий чоралар кўрмаётган маҳаллий маъмурларнинг хатти-ҳаракатларига принципиал баҳо беришни сўраб мурожаат этиш зарур деб топилди. Шарқий Европадаги баъзи мамлакатларда инқилобий ва коммунистик рамзлар оёқости қилинаётганига келганда, секретариат СССР Ташқи ишлар министрлиги билан Маданият министрлигига мазкур мамлакатлар тегишли давлат идоралари билан музокаралар ўтказиш тўғрисида таклиф киритиш лозимлигини айтди. Бунда ана шу мамлакатларнинг тегишли давлат идоралари совет тарихига алоқадор ҳайкаллар, ёдгорлик лавҳалари, музейлар сақланишига кафолат беришлари назарда тутилиши керак.

КПСС Марказий Комитетининг секретариатида 1990—1991 ўқув йилида партия кадрлари ва фаолларини тайёрлаш шакллари ҳамда усуллари ҳам кўриб чиқилди. Партия комитетларига мазкур масала юзасидан зарур тавсиялар берилди. Ўқишни партияни янгилаш вазифаларига бўйсундириш зарур деб топилди. КПСС XXVIII съезди қарорларини чуқур ўрганишни ташкил этишга, устун йўналишларни белгилаб олишга эътибор беришга қарор қилинди. Таълимнинг замонавий шакллари — маълум бир мавзу ҳамда муаммога бағишланган семинарлар, мунозаралар, ғояларни ижодий қиёслаш зарурлиги алоҳида таъкидланди.

КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Ижтимоий фанлар академиясига ўқитиш усулларини пухта ишлаб чиқиш, бунда тингловчилар бошқа ишлардан озод қилинган партия ходимлари билан чекланмаслигини, балки ижтимоий-сиёсий фаолият билан шуғулланаётган фаол коммунистлар ҳисобига анча янгиланиши кераклигини назарда тутиш топширилди.

Марказий Комитет секретариати барча даражалардаги Советлар ва давлат идораларининг вакилларини ўқитиш учун партия имкониятларидан тўлароқ фойдаланиш йўлида партия ўқув юртларининг эшиклари хоҳловчиларга очиқ бўлиши кераклигини айтди.

Секретариат мажлисида КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги пленумига тайёргарлик билан боғлиқ масалалар ҳам кўриб чиқилди.

Мажлис тугаганидан сўнг биз КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети котиби А. С. Дзасоховга мурожаат этиб, ундан тарих ёдгорликларига ҳурматсизлик қилиш фактлари юзасидан бўлган мунозаралар ва қабул қилинган қарорни шарҳлаб беришни сўрадик.

— Жуда жиддий ва ташвишли суҳбат бўлди, — деди у, — унда мамлакатимиз маданиятининг кўпгина атоқли арбоблари ҳам қатнашдилар. Биз давлатимиз асосчисига ўрнатилган ҳайкаллар ҳақоратланишини қатъиян қоралаймиз, бундай хатти-ҳаракатлар тўхтатилиши учун шошилинч чоралар кўрилишини талаб қиламиз. Бундай хатти-ҳаракатлар, очиғини айтсак, адолат ва ахлоққа зиддир. Ибодатхоналар вайрон қилинган ўша аянчли, фожиали ўттизинчи йилларни эслайлик. Биз ўша кунларни бошимиздан кечирганмиз. Партия билан халқ бу хатти-ҳаракатларни қоралади. Афсуски, бугунги кунда айрим районларда ёдгорликларга яна ҳужум қилинмоқда.

Бунга яна шуни қўшимча қилишга тўғри келадики, деб таъкидлади Марказий Комитет котиби, ўзини ўзи бошқарувнинг янги органлари ёдгорликларни йўқотиш тўғрисида қарор қабул қилаётган ҳоллар ҳам бор. Лениннинг ҳаммага яхши маълум бўлган Советларнинг роли ҳақидаги фикрини эслайдиган бўлсак, бу қай даражада таҳқиромуздир! Ниҳоятда нотўғри йўлга ўтиб олган ватандошларимизга илгари ҳам Лениннинг номини йўқотишга уринганлар бўлганлигини айтишни хоҳлардим. Лекин Лениннинг фикрлари яшаб келмоқда. Унинг таълимоти турғун эмас, албатта; у давримизнинг воқеликларига ҳамоҳанг тарзда ривожланмоқда.

Жамоатчиликка, маданият арбоблари, халқ депутатларига шундай мурожаат қилишни хоҳлардим: сиз ана шундай ниҳоятда хато хатти-ҳаракатларга тўсқинлик қилиш учун жуда катта ишлар қилишингиз мумкин.

(«Правда» — ТАСС).

СССР ДАВЛАТ ХАВФСИЗЛИГИ КОМИТЕТИДА

Илгари хабар қилинганидек, 11 август куни Сухумида Абхазия АССР Ички ишлар министрлигининг вақтинчалик ушлаб туриладиган изоляторида қамоққа олинган 7 жиноятчи соқчиларни гаровга ушлаб олиб, уларнинг қўлидан калитни тортиб олдилар ва камералардан 68 нафар маҳбусларни ва иши тергов қилинаётган кишиларни чиқариб юбордилар. Сўнгра улар қурол-яроғ сақланадиган хонага кириб 700 тадан ортиқ қурол-яроғни ўқ-дори билан эгаллаб олдилар ва уларни шерикларига тарқатдилар.

Жиноятчилар ўзларига вертолёт ва «РАФ» микроавтобуси берилишини талаб қилдилар, акс ҳолда гаровга олинганларни ўлдириш билан дўқ қилдилар. Вақтинчалик сақлаш изолятори шаҳарнинг марказида жойлашганлиги, бинобарин шаҳар аҳолиси учун катта хавф мавжудлиги вазиятни янада чигаллаштиради.

Гаровга ушлаб қолинганларни озод қилиш ва жиноятчиларни қўлга олиш юзасидан пухта тайёргарлик кўрилган операцияни амалга оширишга қарор қилинди.

Операцияни 15 август куни СССР Давлат хавфсизлиги комитети ва СССР Ички ишлар министрлиги ходимларидан иборат махсус гуруҳ амалга оширди.

Қуролли қаршилик кўрсатилишига қарамай, шиддатли ҳужум давомида гаровга ушлаб турилган кишилар озод қилинди, барча бандитлар қуролсизлантирилди, террорчиларнинг бошлиғи, икки милиционерни ўлдирганлиги учун қамоққа олинган, олдин уч марта, шу жумладан қотиллик учун судланган, 1957 йилда туғилган Петр Иванович Прунчак оғир ярадор бўлди.

СССР Давлат хавфсизлиги комитетининг бир ходими, СССР Ички ишлар министрлигининг бир ходими ва икки нафар гаровга олинган киши жароҳатланди.

Бошқа қурбонлар ва жабрланганлар йўқ. Вазият изга тушди.

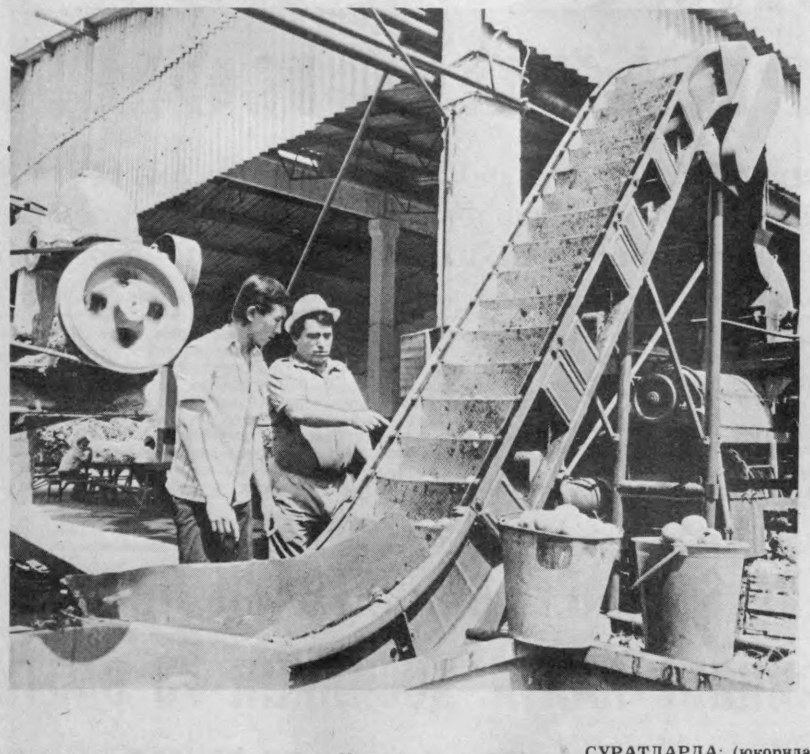

ДАСТУРХОН НЕЪМАТГА ТЎЛАДИ

Шовот районидаги «Партия XIX съезди» колхози иқтисодий бақувват, сертармоқ хўжаликлардан. Шу боис ҳар йили бу ерда янги-янги маданий-маиший бинолар, аҳоли учун турар жойлар қад ростламоқда.

Колхоз иқтисодиётини кўтариб турган тармоқлардан бири — консерва заводидир. Корхонада йилига 3,5 миллион шартли банка маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда. Айни кунларда заводда қизғин палла: далаларда пишиб етилаётган сархил мевалар, бодринг, помидор, бошқа сабзавот маҳсулотлари келтирилиб пешма-пеш консервалаштирилаяпти.

— Корхона колхозимизга бир миллион сўмга яқин даромад келтираяпти, — дейди бошқарув раиси Қўчқор Қурбонов биз билан суҳбатда. — Соф фойда эса 250—260 минг сўмни ташкил этмоқда. Даромад яна ҳам кўпроқ бўлиши мумкин эди. Афсуски, шиша банкаларининг етишмаслиги ишга тўғаноқ бўлаётир.

Бу муаммо фақат Шовотдагина эмас, балки бутун жумҳуриятимиз тармоқ корхоналарини шошириб қўяяпти. Республика ҳукумати, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги давлат-кооператив комитети бу борада дадиллик кўрсатиб, шиша банкалар ишлаб чиқаришни кўпайтириш чора-тадбирларини кўришлари лозим. Жумҳуриятимизда мева, сабзавот маҳсулотлари етиштириш ортиб борар экан, уларни консервалаш учун зарур бўлган идишларга талаб ҳам йилдан-йилга ошиб бораверади.

СУРАТЛАРДА: (юқорида) Адолат Қодирова, Муборак Менглибоева, Малика Бобоева колхоздаги Алишер Навоий номли мактабни тугаллаб, заводда меҳнат қилишаяпти. Ўнгдаги суратда цех бошлиғи Қўчқорбек Хўжаниёзов ва ишчи Улуғбек Қурбонбоев. Пастдаги суратларда эса помидор консервалаш цехидаги иш жараёни акс эттирилган.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ.

Муаллиф олган суратлар.

ЖУРНАЛИСТЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

Ироқ ҳарбий операцияларини режалаштиришда совет ҳарбий мутахассислари қатнашмаган ва уларнинг қатнашишлари ҳам мумкин эмас эди. СССР Ташқи ишлар министрлиги ахборот бошқармаси бошлиғининг биринчи ўринбосари Ю. А. Гремитских 15 август куни Москвада ўтказилган брифингда шу ҳақда гапирди. Ироқда ҳарбий операцияларни режаллаштирадиган штаблар, бўлинмалар ҳузурида совет маслаҳатчилари йўқ.

Ташқи ишлар министрлигининг вакили Қувайтдаги совет элчихонасини ёпиб қўйиш мумкин ёки мумкин эмаслиги тўғрисидаги масалага жавоб қайтариб, элчихона ишлаб турганлигини айтди. Халқаро ҳуқуқ нуқтаи назаридан, деди у, бирор конкрет давлат Ироқ Қувайтни ўзига қўшиб олганлигини тан олган тақдирдагина элчихона ва бошқа давлат муассасаларини беркитиш тўғрисида гап бўлиши мумкин.

АҚШ президенти Жорж Буш АҚШда ишлаш ва яшашга рухсат этилган совет савдо-иқтисодий ва савдо-саноат доиралари вакиллари сонига аввал амал қилиб келган чеклашни олиб ташлаганлигини дипломат Совет-Америка алоқаларини ўтмиш қолдиқларидан тозалашнинг белгиси деб баҳолади.

Брифингда 20 август куни Женевада очиладиган ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги шартнома қандай амал қилаётганини кўриб чиқишга бағишланган тўртинчи конференцияда қатнашувчи совет делегациясининг аъзоси В. А. Павлинов сўзга чиқди. У конференция шартномани мустаҳкамлашга имкон берадиган қарорлар қабул қилади, деб умид билдирди. Шартнома ядро қуроллари бутунлай тугатилган даврда бундай қуролларни қайта тикламаслик тўғрисида кенг қамровли умумжаҳон битими билангина алмаштирилиши мумкинлиги маъносида у муддатсиздир.

(ТАСС).

Бор бўлсин шундай одамлар!

ИХЛОСУ ХАЛОС

Бизнинг ҳозирги табобатимиз, хусусан шифокорларимиз ҳақида гап кетгудай бўлса, уларнинг хизматини аяб ўтирмай, хароб, аянч аҳволда, деймиз. Ва кўпинча ҳақ бўлиб чиқамиз. Уларнинг кўполлиги, лоқайдлиги, саводсизлигидан бағри куймаган киши, менингча, топилмайди.

Мен бир шифокор билан тасодифан танишиб қолганимда ҳам дастлаб у кишининг ўзи ишлаётган беморхонада яхши ишларни амалга ошираётгани тўғрисидаги гапларига ишонмай қулоқ тутдим. Шунчаки, менинг журналистлигимни билиб қолиб гапни айлантираётгандир-да, деб ўйладим. Лекин у кишининг астойдиллиги, бунинг устига врачлар иши тўғрисидаги куюнчаклик билан сўзлаётганини кўриб, «шошма» дедим ўзимга. Савол бердим:

— Хўш, ўзингиз айнан қандай амалий ишлар қилгансиз? Халқ сиздан чини билан миннатдор бўлаяптими?

Шу саволлар билан довдиратиб қўймоқчи эдим, у довдирамади. Ўзининг пухталиги, шу туфайли юзи астойдил ёруғлиги билиниб турарди. Қизиқдим. Шунда ҳам ўзига ишонмай бошқалардан суриштирдим. Кейин...

Кўринишидан абжир, уддабурон, ёш бу йигит Фарғона ноҳия соғлиқни сақлаш бўлимининг поликлиника ишлари бўйича бош ҳаким муовини Абдураҳмон Ниёзов экан. Илгари Фарғона шаҳридаги «Тез ёрдам» тиббий бўлинмасида шифокор бўлиб ишлаган, бу ерда фаолият бошлаганидан буён кўп вақт ўтмаган, шунга қарамасдан ҳали жумҳуриятимиздаги бирор ноҳия, хўжалик ёки шаҳарда жорий қилинмаган даволаш усули — кўчма амбулатория ташкил этишга бош-қош бўлибди. «Кўчма амбулатория» дегани икки бўлмали «Икарус» автобус, унинг ичига худди поликлиниканинг ички тузилишидай тартиб берилган экан. Беморлар шифокор ахтариб келмайдилар. Уларнинг ўзлари халқ орасига бориб, одамларнинг соғ ёки соғлом эмаслигини атайлаб бир бошдан текшириб чиқадилар. Текширганда ҳам жўнгина эмас, хизмат кўрсатувчи ҳамшира ва ҳужжат тўлдирувчи котибалардан ташқари 8 нафар мутахассис ҳаким, жарроҳ, кўз, бўйин-бўғиз касалликлари ҳакими, аёллар, ич касалликлари, мия, болалар касалликлари, намуна (анализ) олувчи ҳакимлар бир вақтнинг ўзида баравар хизмат кўрсатади. Шифохонада шахсий даволаниш дафтарчаси йўқларга жойларнинг ўзида дафтар очилиб, зарур ёрдам ўша ернинг ўзидаёқ бошлаб юборилар экан. Қайд этиш дафтарлари, халққа сотиладиган ёки текинга бериладиган дори-дармонлардан ташқари биринчи ёрдам ускуналари, бир марталик шприцлар тайёр турибди. Котиба учун алоҳида ўриндиқ, стол, унинг устида ёзув машинкаси... Ростдан ҳам тап-тайёр амбулатория. Ҳатто юрак касаллиги, жинсий касаллик, кўзнинг қон босимини ўлчайдиган асбобларгача мавжуд бу ерда.

— Асосий мақсадимиз тиббий хизматни халққа яқинлаштириш эди. Ҳақиқатан кутилмаган натижалар бўлаяпти: кўчма амбулаторияда ўтган йилнинг олти ойида 12 минг киши кўрикдан ўтиб, шулардан 2,5 минг бемор аниқланиб, тегишли ёрдам кўрсатилди. Бу — бизнинг маънавий фойдамиз. Иқтисодий фойдамизчи? Ўйлаб кўринг, бир чорвадор ёки пахтакор тўлиқ анализ (намуна) топшириш учун шифохонага камида 5—6 марта қатнайди. Йўл харажатидан ташқари қанча вақт, асаб йўқолади, бизда эса навбат кутиш деган гап йўқ. Ҳисоблаб кўрсак, бундан келадиган бир йиллик соф даромад 850 минг сўмни ташкил қилар экан. Бундан ташқари беморларга сотиладиган ва текинга бериш учун олиб юрадиган дори-дармонларимиз бор. Бу аслида кўкракка уриб мақтанадиган иш эмас, менингча, бизнинг имкониятимиз ҳам ҳамманики қатори эди, бироқ лоқайдликни йиғиштириб астойдил ҳаракат қилдик, холос. Ахир, халққа ачинасан одам, ҳатто шу даражага келиб қолган деҳқонларимиз борки, кўрикдан ўтишга, баъзан даволанишга чақирсанг ҳам келмайди. Ўзбекнинг оғиркарвонлигини биласиз-ку, иш деб соғлигидан кечаверади. Кўчма амбулаториямиз улар учун қўл келади. Бу ерда сиз кўргандан ташқари тағин бир кичик Пензадан олиб келган «ГАЗ-66» маркали автобусимиз ҳам бор. У улгуролмаган ишларимизни тўлдиришга ёрдам беради.

Шу автобусларни ўз кўзим билан кўрмаганимда, ички шароитларининг гувоҳи бўлмаганимда, ким билади, ҳаким муовинининг гапларига тағин ҳам ишонмаган бўлармидим. Чунки шунга кўникиб қолганмиз, ахир. Кўчма амбулаторияга дастлаб иши тушган бир аёлнинг «Шикоят ва мулоҳазалар дафтари»га ёзган ушбу сўзлари эсимда қолди: «Ростини айтсам, қайта қуриш бўлаётганига росмана ишондим. Ўлай агар, бемормисан, соғмисан, деб суриштириб келган жонкуярни энди кўраяпман. Илоё барака топинглар!» Кўрдингизми, кишиларимиз хайрли ишларга доимо муштоқлик билан кўз тикадилар. Айниқса тиббиётда.

Ушбу шифохонанинг яна бир-икки ибратли томонлари тўғрисида айтмасам бўлмайди. Коридорлар топ-тоза, тартибли, шу ерга кириб биринчи марта коридорга гилам тўшалган шифохонани кўрдим. Қайси кабинет, қайси бўлим қаерда жойлашгани белгилар билан кўрсатилган. Ҳар бир бўлим қошида ойлик деворий газеталар. ҳакимнинг эълонини эшиттириш учун ҳар қайси хонага радиокарнай ўрнатилган. Шу карнай орқали ҳаким кўпинча беморларни кинозалга таклиф этади. У ерда қайсидир мавзуда маъруза ўқилади, оммабоп, вақти-вақти билан бадиий фильмлар намойиш этилади. Бундан ташқари қўшиқчилар келиб, уларнинг кайфиятини кўтариб кетишаркан.

Дам олиш хонасидаги саранжом-саришталик, китоблар, радиоаппаратуралар, рангли телевизор, тирик қушлар солинган қафаслар, аквариумларни кўриб кўнглингиз энтикади.

Бу ерда кундузгилик хона ҳам мавжуд: у кундузи дам олиб, даволаниб, кечқурун уйига кетувчилар учун экан. Эътиборимни тортган тағин бир нарса шифохона дорихонасида қоғозбозлик, маҳкамачиликнинг йўқлиги бўлди. Ҳаким кабинетида дорихонага уланган махсус телефон бўлиб, келган беморга зарур дори рецептини ёзиб ўтирмасдан дарҳол дорихона мудирига сим қоқади, доричи унинг қўлига кераклисини топиб тутқазиб юбораверади.

Бу ишларга «бош айбдор» қаҳрамонимиз Абдураҳмон Ниёзовнинг ўзи бўлиб чиқди. Айтишларича, у илгари «Тез ёрдам» станциясида бош ҳаким бўлиб ишлаган пайтлари Фарғона шаҳрида жарроҳлик маркази йўқ экан. Уни ташкил этишга елиб-югуриб, охири уддасидан чиққан. Илгари касалхона жарроҳлик бўлимининг ўзи етарли хизмат кўрсата олмасди. Чунки шифокор эрталаб соат 9 да келиб, кечқурун уйига кетади. Кечаси авария ёки бирор сабаб билан жароҳатланганлар тиббий ёрдамсиз нобуд бўлиш ҳоллари кўп юз берарди. Энди кечаю кундуз ишлайдиган жарроҳлик маркази очилгач, бундай ҳолларнинг олди олинди.

Фарғонада бошқа иш билан сафарда юрганимда тасодифан учратиб қолганим — ҳаким Абдураҳмон Ниёзовнинг чин маънодаги жонкуярлиги, жумҳуриятимиздаги деярли барча шифохоналар учун ибрат қилса арзийдиган ишлари ҳақида барибир ёзаман деган ният туғилган эди. Албатта, мен даставвал бу ердаги чиройли, қулай шароитдан кўра ташкилотчи, уддабурон посбоннинг жон койитиб ишлашига, бўлмаганни бўлдиришга астойдил уринишига қойил қолдим. Бундай олганда расмий-қоғозбозлик, отангга бор, онангга бор каби тўрачилик иллатлари авж олиб кетган бизнинг замонда улар билан олишиб, хайрли ишларни қилмоққа эришишнинг ўзи катта гап. Абдураҳмон аканинг бу хайрли тадбирларни амалга оширишда дуч келган қийинчиликларини бир бошдан айтиб ўтирсак, қиссамиз чўзилиб кетади. Фақат сўз ниҳоясида шоирнинг ушбу сатрлари ўз-ўзидан тилимга қуйилиб келади:

Шундай шифокорлар борки,
Туғишган акангдай қарайди сенга,
Тузалиб кетасан уялганингдан.
Шундай беморлар борки,
Тўшакда бенажот ётар михланиб,
Уялиб кетасан тузалганингдан.

Сўнгги муддао шулки, юртимизда беморни ўйлаб қалби ўртанадиган, чин маънодаги жонкуяр шифокорлар кўпайсин.

Собир УНАРОВ.

ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

ВАРШАВА. Польшанинг Болтиқ денгизи соҳилидаги Сопот курорт шаҳри ўрмондаги операсида «Атлантикадан Уралгача Европа битта» санъат усталарининг концерти билан 27-халқаро мусиқий фестиваль тантанали равишда очилди. Сопотдаги машҳур эстрада қўшиқлари халқаро фестивали энди ана шундай деб аталади. Фестивалнинг номигина эмас, ўзи ҳам ўзгарди. Энди у тижорат тусида ўтади. Чет эл фирмалари иштирокида ташкил этиладиган фестиваль янги истеъдод эгаларини кашф этишга, эстрадада янги йўналишларни оммалаштиришга кўмаклашмоғи лозим.

●

ЛОНДОН. Сиёсий кузатувчилар башорат қилганларидек, Форс кўрфазидаги танглик Буюк Британиядаги сиёсий кучларнинг мавқеига ўзгартиш киритди. «Гардиан» газетасида эълон қилинган Ай-си-эм тадқиқот хизмати ўтказган жамоатчилик фикрини ўрганиш натижаларига қараганда, лейбористлар партияси билан ҳукмрон консерватив партия ўртасидаги фарқ бундан бир ой олдин ўтказилган худди шундай тадқиқотларга нисбатан 5 фоиз камайди. Ҳозирги вақтда лейбористларни британияликларнинг 49 фоизи, консерваторларни 38 фоизи қўллаб-қувватламоқда. Бу шу йилнинг январидан кейинги даврда консерваторлар учун энг яхши ва лейбористлар учун энг ёмон кўрсаткичдир, деб ёзади «Гардиан» газетаси.

●

ВАШИНГТОН. Президент Жорж Буш 1974 йилги савдо тўғрисидаги қонунга Жексон-Вэник тузатиши деб аталган тузатишни кўзда тутувчи АҚШ билан ГДР ўртасидаги савдо-иқтисодий муносабатларга барча чеклашларни бекор қилди. Жексон-Вэник тузатиши эмиграция эркинлигини чекловчи мамлакатларга қарши қаратилган.

Бушнинг Оқ уй эълон қилган қарори ГДРга АҚШ экспорт-импорт банкидан қарз олиш, шунингдек тўланишига Америка ҳукумати кафолат берадиган хусусий қарзлар олишга ҳуқуқ беради. ЮПИ агентлиги ГДР билан савдо-иқтисодий муносабатлардаги чеклашларнинг бекор қилиниши Қўшма Штатларнинг корпорацияларига бўлажак бирлашган Германиянинг шарқий қисмида «тижоратда мустаҳкамланиб олиш» имконини беради, деб таъкидлайди.

●

НЬЮ-ЙОРК. АҚШ иқтисодиёти таназзул йўлига ўтди. Бир қанча мустақил экспертлар ҳукумат иқтисодчиларининг гапларига қарама-қарши равишда ана шундай фикрни айтмоқдалар.

Таназзулни оддий америкаликларнинг чўнтаги жуда яхши кўрсатиб турибди, деб ҳисоблайди Альберт Синдлинжер. Пенсильвания штатининг Уоллингфорд шаҳарчасида яшайдиган бу иқтисодчи 30 йилдан кўпроқ вақтдан буён мамлакатнинг қитъа қисмидаги 48 штат (Гавайя ороллари ва Аляскадан ташқари) аҳолисига телефон қилиб, молиявий «аҳволини» суриштиради.

Шу йил июль ойида у танлаб 4300 кишига савол берди. Савол берилган одамларнинг 68,7 фоизи ўз молиявий ишларининг аҳволига салбий баҳо берди. Шу йилнинг январь ойида атиги 52,7 фоизи салбий баҳо берган эди.

●

ТОКИО. Японияning Энэйч-кей марказий радиоэшиттириш корпорациясининг Токиодаги манзилхонаси ёндирувчи қуроллар билан ўққа тутилди, деб хабар қилди Токио полиция бошқармаси вакили. Қурбонлар йўқ, шикаст етмаган.

Полициячининг гапларига қараганда, бир нечта куйган ана шундай «снаряд» бинонинг томидан ва бино яқинидаги автомобиль бекатидан топилди. Бино яқинидаги боғдан эса кейинчалик уй шароитида тайёрланган отиш қурилмаси топилди.

Ўққа тутиш учун масъулиятни ҳозирча террорчи ташкилотлардан биронтаси ҳам зиммасига олмади, лекин маъмурлар бу ишни ўта сўл экстремистлар «император оиласини ҳимоя қилувчи ғаразли репортажларга қарши норозилик белгиси сифатида ташкил этганлар», деб шубҳаланмоқдалар.

(ТАСС).

Бўстонлиқ районидаги «Хўжакент» совхозининг 5-бўлими яйловларида 10.000 бошдан зиёд қўй-қўзи яйратиб боқилмоқда. Машаққатли касб соҳиблари — чўпон-чўлиқлар ўз отарларидаги жониворларнинг соғлом ўсишини таъминлаш йўлида бутун чораларни кўришаяпти.

СУРАТЛАРДА: 1. Бош байтар Йўлдош Муҳанов, бош чўпон Суннат Тўйчиев ва бўлим бошқарувчиси Тожимурод Тожиқулов. 2. Султон Ғаниев отаси Суннат акага камарбаста. У ёзги таътилни яйловда ўтказмоқда.

Р. НУРУМБОЕВ олган суратлар.

ЎЛМАС ҚЎШИҚ

Хотира

СССР Давлат мукофоти лауреати, машҳур пахтакор Искандар ота Оллаберганов билан ҳамқишлоқ эдим, бундан ғоят фахрланаман. У киши тирик бўлганларида ҳозир табаррук 80 ёшга тўларди.

Искандар Оллаберганов камтар инсон, оддий деҳқон эди. Тақдир тақозоси билан кўп ўқий олмаган, аммо пахта илмини уққан аллома эди. У биронта китоб ёзмаган, лекин амалий тажрибалари билан пахтачиликда ўчмас из қолдирган. Бир умр «пахта-пахта» деб ўтди ва пахтанинг паға-паға баланд хирмонлари унинг номини юксакларга кўтарди, юртимиздаги энг юксак мукофотга лойиқ табаррук киши қилиб тарбиялади. Ҳа, бир кўришда оддий, одми, даққиюнусдан қолиб келаётган ота-боболаримиз юмушида у завқ-шавққа тўлиқ янги қўшиқ яратди. Бу қўшиқ шундай оҳанрабо, жарангдор эдики, ҳатто отанинг вафоти кезлари биринчи бўлиб унга ёрқин ёдгорлик қўйилганидан далолат бериб, Тўрткўл осмони узра бетиним жаранглаб турди.

У курашларда бир умр йиқилмади, пойгада оти олдингилар қаторида келди.

...Искандар 1935 йилдан бошлаб «Наркомзем» жамоа хўжалигида звенога, кейинчалик бригадага бошчилик қилди. Ўша кезлариёқ у биринчи бўлиб ер ҳайдаш ва ғўзани культивациялаш ташаббускори сифатида танилди.

1939 йил ёзида, ғўзалар эндигина шонага кирган чоғда юз берган бир воқеани қишлоғимизда ҳали-ҳали эслаб юришади. Қатор орасини трактор билан чопиқ қилиш учун ҳосилот кенгаши раисидан рухсат олиш керак эди. Бу эса бирон кашфиёт яратишдан ҳам мушкулроқ иш. Ҳосилот Жуманиёз Матёқубов эскиликка юз-тубан кетган, ҳар бир янгиликка тиш-тирноғи билан қарши турарди. Шундай бўлса-да, Искандар тракторни ундан усталик билан олади. Тракторбоп бошқа ишлар борлигини рўкач қилади.

— Майли, «Пармол»ни эртага ола қолинглар. Чопиқ учун сўраганларга бермай тургандим,— дейди ийиб ҳосилот. — Хотиржам кетаверинг, тракторчига ўзим тайинлаб қўяман.

Ҳосилот раиси Искандарнинг трактор билан ёввойи ўт ўришидан кўнгли тўқ бўлиб, икки-уч кунгача бригадасидан хабар ҳам олмади. Тракторчи ҳам ишга хумор бўлиб юрган эканми, уч кун мобайнида тинимсиз меҳнат қилиб, бригада далаларининг ярмига ишлов берди. Эгат оралари ҳосилот кенгаши раиси каромат қилганидек қотгани ҳам йўқ. Аксинча, одам юрса оёғи ботадиган қилиб чуқур майдалаб, юмшатилди. Бегона ўтлар таг-томири билан йўқотилди. Ям-яшил ғўзалар ишловдан кейин яна ҳам яшнаб кетди. Ҳосил нишоналарига янгилари қўшилди. Шу далалар районда биринчи бўлиб гул кўрсатди.

Жуманиёз ака ўзбошимча иш тутгани учун Искандардан кўп вақт хафа бўлиб юрди. Бригадасига келмай қўйди. Лекин унинг бу ўпкаси кузга келиб ўз-ўзидан ёзилди. Сабаби — Искандарнинг культивация ўтказган майдонларида бошқа далаларга қараганда мўл ҳосил етиштирилганди.

Уруш йиллари жуда оғир кечди. Шўрахонда бирор одамни фронтга кузатмаган оила қолмаганди. Искандар ҳам туғишган укаси Рўзибойни Ватан мудофаасига жўнатди. Фақат одамларгина эмас, жамоа хўжалигидаги от, транспорт воситалари, ортиқча дон ҳам фронтга юбориларди. Саратон иссиғидами, қаҳратоннинг изғиринидами, ким қаерда нима иш қилмасин, ўзини бутун Ватан билан бир тан, бир жон деб ҳис этарди. Отлар ўрнида туя, ҳўкиз ўрнида эшаклар аравага қўшиларди. Трактор етишмаганидан кўпгина ишлар қўлда бажариларди.

Эркаклар ўрнида хотин-қизлар ишлашарди. Ўшанда Искандарнинг бригадасида Бика Матёқубова биринчи бўлиб тракторни бошқарганди. Қурбоной Қурбонбоева, Розия Қодирова, Норжон Каримбоева каби аёллар стахановчасига меҳнат қилиб, ҳар бири икки-икки ярим норма бажаришарди. Нуржон Иброҳимова фронтда ҳалок бўлган турмуш ўртоғи Иброҳим Қурбонбоев учун ҳам ишларди.

Хотин-қизларнинг аҳволини кўрганда Искандар фронтга кетгиси келар, тезроқ душманни енгиб келишса-ю яна илгаригидек шодхуррам кун кечира бошласа...

Неча бор у фронтга жўнаш ихтиёрини билдирди. Ҳатто район партия комитетиға ариза кўтариб ҳам борди. Биринчи котиб Маҳкам Мирзааҳмедов унинг аризасини темир сандиққа жойлар экан, деди:

— Сиздек уста пахтакорлар фронт орқасида жуда саноқли қолди. Шунинг учун ўрнингиз далада. Давлатга кўплаб пахта керак. Пахта — озиқ-овқат, кийим-бош. Унинг ҳар бир дона чигити душманга отилган битта ўқ билан баробар. Демак, сиз фронт орқасида туриб ҳам гитлерчи-фашистлардан ўч олишингиз мумкин.

Бу сўзлардан кейин Искандар эътироз билдира олмади. Давлатга, фронтга пахта сув ва ҳаводек зарур эканлигини янада чуқурроқ ҳис этди.

1948 йилнинг эрта баҳори эди. Қиш ҳали уйқусидан уйғонмаган, дарахтлар яп-яланғоч, аёзли қуруқ шамол киши баданини жунжиктирарди. Шунинг учун ҳам жамоа хўжалиги бошқаруви ва бошланғич партия комитетининг қўшма мажлисига тўпланганлар қалин кийиниб олишганди. Искандар ўша йиллари партия ташкилоти котиблиги вазифасини ҳам бажарарди. Йиғин кун тартибига битта масала: йил якуни муҳокамаси қўйилганди.

Ўшанда сўзга чиққан коммунистлар, бошқа фаоллар йиллик пахта тайёрлаш режасини бажара олмаган бригада бошлиқларини қаттиқ танқид қилишди. Улар орасида давлат режасини атиги 75 фоизга уддалаган бригадир Ражаб Эшжонов ҳам бор эди.

— Ҳолва деган билан оғиз чучимайди, оғайни. Еримиз янги, бунинг устига сув камчил, биласиз, менинг ўрнимда сиз бўлганингизда ҳам отингиз ўрта йўлда қоларди, — деди у танқидга чидай олмай, қулоғигача қизариб.

— Отимиз ориқ, йўл бўлса узоқ денг,— киноя қилганди шунда Искандар ака. — Жўра, билсангиз, ёмон ер бўлмайди, балки ёмон раҳбарлар бўлади. Ҳамма айб ўзингизда, отни боқишни билмас экансиз, уни семиртириб минадиганларга, истасангиз, менга топширинг. Биз сизга ўхшаб қийинчиликлардан қўрқмаймиз.

Искандар бир сўзли. У ўша мажлисдаёқ шу бригадага бориб ҳосилдорликни кўтаришга сўз берди. Янги жойда иш осонликча кўчмади, албатта. Искандар бригада аъзолари билан кеча-кундуз жон койитиб меҳнат қилди. Одамларнинг дилини топиб иш буюрди. Янги ариқ қазилиб, далага сув олиб келинди. Ер ўғитга тўйдирилди. Дастлабки йилиёқ 36 центнердан пахта йиғиб-териб олинди. Ана деҳқоннинг эъзозига она ернинг саховати!

Иккинчи йили шу ердан 40 центнерга етказиб ҳосил етиштирилди.

Йиллар ўтаверди, ҳосилдорлик муқим юқори бўлаверди. Чунки ерга эътиборни пасайтиришмади. 1960 йили Искандар ака яна бошқа бир қолоқ бригадага ўтказишларини сўраб ариза берди. Унинг илтимоси инобатга олинди. Янги меҳнат жамоасида ҳосилдорлик бир йилда тўққиз центнерга кўтарилди. Ҳар йилгидан кўпроқ даромад олган деҳқонларнинг ташаббускор етакчига ихлослари ортди.

1970 йили ота иззат-икром билан қарилик пенсиясига узатилди. Лекин билагида куч-ғайрати, қалбида ўт-олов жўш урган отахон уйида узоқ вақт ўтира олмади. Бир куни Димитров номли жамоа хўжалиги раиси, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган пахтакор Камол Назаров ҳузурига кириб, Элликқалъа даштига юборишни сўради. У ота истагини қўллаб-қувватлади.

Элликқалъа... Искандар отага ўхшаган чўлқуварлар асрлар оша қақраб ётган бу ерларга жон киритишди. Сокинликка, ўқтин-ўқтин шамолларнинг увиллашига ўрганиб қолган чўлда бульдозерлар наъра тортди, скреперлар чангни осмону фалакка кўтаришди.

Бригадага янги ердан 70 гектарча пахта майдони ажратиб беришди. Олти нафар чўлқувар билан бу томонларда бир куч синаш учун келган бригадирнинг иши кун сайин қизиди. Ерлар яна бир бор кафтдай текисланиб, сув қуйилди. Албатта, бу иш осон кечмади. Қумли тупроқни каламуш, калтакесаклар кавлаб ташлаган, ўпқонларга сув кетиб қолар, марзаси олинган икки гектарлик далани суғориш учун икки-уч кун сарф бўларди. Шундай қилиб, бригадада чигит экиш май ойи охиригача давом этди. Ғўзалар дуруст ривожланмай, пакана бўлиб ўсди. Дастлабки йили чўлқуварлар гектаридан ўн тўрт центнердан ҳосил олишди. Лекин бу янги очилган қўриқ ҳосили эди. Ҳалол меҳнат туфайли ҳосилдорлик йил сайин кўтарила борди. 1976 йили ҳар гектар ер қирқ тўрт центнердан ҳосил берди.

Ниҳоят, чўлда тўрт йиллик фидокорона меҳнат туфайли яна бир янги районга асос солинди. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг 1977 йил 23 мартдаги фармони билан Қорақалпоғистон АССРда Элликқалъа пахтачилик райони тузилди.

Меҳнат, ташаббус ва ибрат кўрсатиб яшашга одатланган ота орадан кўп ўтмай Тўрткўл районидаги Қумбосган массивида пахта ўстиришга отланди. Бу ерда ҳам уч йилга яқин фидокорона меҳнат қилиб, мўл пахта етиштиришда давом этди. Ёшларга ўзининг билим ва тажрибасини, ҳар қандай қийинчиликларни сабр-тоқат, чидам ва матонат билан енгиб ўтишни ўргатди.

1979 йил 12 сентябрда шаҳримизда пахта тозалаш заводи дарвозаси олди тўйдагидек безалди. Пахтакору ишчи, зиёли билан гавжум бўлди. Улар янги ҳосилни қабул қилишга бағишланган тантанага тўпланишганди. Карнай-сурнай ва қўшиқ садолари кишилар қалбига олам-олам қувонч бахш этарди.

Митингда сўзга чиққанлар орасида машҳур пахтакор, СССР Давлат мукофоти лауреати Искандар ота Оллаберганов ҳам бор эди. У одатдагидан ўзгача ҳаяжон билан сўзлади.

— Азиз ўртоқлар, оғайнилар,— деб сўз бошлади у,— пахта — бизнинг миллий бойлигимиз, фахр ва ифтихоримиз, бахт-саодатимиз, қозонда қайнаб турган ошимиз. Биз унинг ҳар бир толаси учун йил бўйи тер тўкиб меҳнат қилганмиз, табиат келтирган қийинчиликларни мардонавор енгиб ўтганмиз. Кун салқин келган кезларда ғўзани қалбимиз ҳарорати билан иситиб парвариш қилганмиз. Ҳа, не-не машаққатлар билан мўл ҳосил тўплаганмиз.

Далаларимизда пахта қийғос очилиб қолди, бу йилги ҳосил карвони бизни яна қувонтириб турибди. Пахта туфайли элда озми-кўпми номим танилган экан, бугун чин дилдан ҳаммангизга тилагим битта — ана шундай карвонларни кўплаб кўринг.

Қизил карвонингиз муборак бўлсин, азиз дўстлар!

Бу отанинг катта йиғинлардаги энг сўнгги нутқи эди.

У умр бўйи байроқдор эди. Вафотидан кейин ҳам шундай бўлиб қолди. Искандар ота раҳбар бўлган бригада аъзолари бошлиқлари йўқлигини билдиришмади. Улар ўз ваъдалари устидан чиқиб, қумлоқ ердан юқори — 30 центнердан оқ олтин йиғиб, тайёрлаш пунктига жўнатишди.

— Бутун ҳаётимни пахтачиликни ривожлантиришга бағишладим. Умр бўйи ҳалол меҳнат қилиб, ҳалол яшадим,— дер эди ота ёшлар билан суҳбатларида.— Сизлар ҳам шундай яшанглар. Шуни унутмангларки, ҳалол меҳнат қилиб, ҳалол яшаган кишининг юзи ҳамиша ёруғ бўлади. Деярлик барча орзуларимга етдим. Қолганларини сизлар давом эттирасизлар. Бундан кўнглим тўқ.

1910 йилда Шўрохон волости, Чебуқли овулида деҳқон оиласида дунёга келган, 1979 йил декабрида вафот этган Искандар Оллаберганов ҳамиша юксакликка интилиб яшади. Мухтор жумҳуриятда пахтадан 50 центнерга етказиб ҳосил олган, ҳосилдорликни оширишнинг сир-асрорларини эгаллаган, пахтачиликнинг ҳақиқий академиги Искандар Оллаберганов 1976 йилда СССР Давлат мукофоти лауреати бўлди. У Ленин ордени, Октябрь революцияси, Ҳурмат орденлари ва бошқа бир неча медаллар билан мукофотланганди. Шунингдек, СССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг олтин, кумуш, бронза медалларини кўп марталаб олишга эришди. Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан тақдирланди. «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган пахтакор» фахрий унвонига эга бўлди. У ўқиган мактабга ва Қумбосган массивидаги Димитров номли жамоа хўжалигининг бир участкасига Искандар Оллаберганов номи берилган.

Искандар ота ўзининг ўрнини боса оладиган шогирдлар тарбиялади. Улар пахтачиликни ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Ўғли — қишлоқ хўжалик фанлари номзоди Самандар Искандаров районимиздаги «Победа» жамоа хўжалиги бошқарувининг раиси. Бу хўжаликни олти йилдан буён бошқариб, у ишлаб чиқаришни фойда олинадиган ўзанга тўғрилай олди. Демак, ота бошлаган иш ҳамиша давом этади.

Ҳа, пахтадан ўзига осмонўпар ҳайкал ўрнатган отанинг улуғ номини ўзбек, қорақалпоқ пахтакорлари ҳеч вақт унутмайдилар. У ҳар бир кишининг қалбида мангу яшайди.

О. ХУДОЙБЕРГАНОВ,
Тўрткўл район «Дўстлик байроғи» газетасининг муҳаррири.

МУСТАҚИЛ ДАВЛАТЛАР ИТТИФОҚИ УЧУН

14 август куни Москвада ССР Иттифоқи ишчи гуруҳи билан ўтказилаётган маслаҳат учрашувида Қозоғистон ССР мухтор вакиллари иттифоқдош жумҳуриятлар мустақиллиги, уларнинг ихтиёрий ҳамкорлиги ва ўзаро ёрдами асосида ССР Иттифоқининг янгилаш тарафдори эканликларини айтдилар.

СССР Федерация кенгаши билан Президентлик кенгашининг қарорига биноан август ойининг бошидан Катта Кремль саройининг Грановит палатасида давра суҳбатлари ўтказилмоқда. ССР Иттифоқи ва иттифоқдош жумҳуриятларнинг вакиллари ўзаро келишувга мувофиқ алоҳида-алоҳида мажлисларида янги Иттифоқ шартномаси доирасида ҳозирги шароитга жавоб берувчи Иттифоқ муносабатлари концепциясини ишлаб чиқишмоқда.

— Халқларимиз янги шартномани ишлаб чиқишда жумҳуриятлар мустақиллиги тўғрисидаги декларациялар ҳамда қонунларга, СССР ташкил этилганлиги тўғрисидаги 1922 йил Шартномасига, амалдаги СССР Конституцияси ҳамда ҳозирги СССР Олий Советининг сессияларида қабул қилинган миллатлараро муносабатларга доир бир қанча қонунларга таянмоқдалар, — деб таъкидлади учрашувда СССР Олий Совети Миллатлар Советининг Раиси Р. Н. Нишонов. — Ана шу катта ишга қўл урар эканмиз, биз Ватанимиз, бўлажак авлодлар, барча жумҳуриятлар халқлари олдида жавобгармиз.

Р. Н. Нишонов СССР Президенти М. С. Горбачев таърифлаб берган саккизта тезис яхши ҳуқуқий асос эканлигини таъкидлаб, бўлажак Иттифоқ билан ана шу Иттифоққа кирувчи мустақил жумҳуриятлар ўртасидаги муносабатларни унга таяниб йўлга қўйиш мумкинлигини айтди.

Қозоғистон вакиллари маслаҳат учрашувида жумҳурият Олий Совети депутатлари ишчи гуруҳи, ҳукумат аъзолари, олимлар, мутахассислар ва турли жамоатчилик ҳаракатларининг вакиллари тайёрлаган ўзларининг Иттифоқ Шартномаси лойиҳаларини таклиф этишди.

Лойиҳа Қозоғистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Кенгашининг мажлисида кўриб чиқилган, жумҳурият Президентлик кенгашида муҳокама қилинган.

— Ушбу ҳужжат кўп жиҳатдан Қозоғистон аҳолисининг фикрини ифодалайди, — деб таъкидлади Қозоғистон ССР Министрлар Кенгаши Раисининг биринчи ўринбосари, жумҳурият Давлат план комитетининг раиси К. А. Абдуллаев. — Лекин биз сўнгги сўзни айтишга даъвогар эмасмиз, албатта. Лойиҳада жумҳуриятимизнинг нуқтаи назари айтилган, холос. Ўзаро келишилган ечимларни излашни ҳам истисно этмаймиз.

Иттифоқ Шартномаси лойиҳасида иттифоқдош жумҳуриятлар мустақил эканлиги ва ўз ҳудудларида тўла ҳокимиятга эгалик қилишлари, улар ихтиёрий равишда Иттифоққа бирлашишлари айтилади ҳамда унга Иттифоқ ташқарисида ва ичкарисида иш олиб боришни топширадилар, мазкур Иттифоқни мустаҳкамлашни ўзларининг муштарак вазифалари деб биладилар.

ССР Иттифоқи ишчи гуруҳига СССР Олий Совети комиссияларининг раислари Н. Н. Гриценко, В. Г. Кучеренко ва Ю. К. Шарипов, СССР Министрлар Кенгаши Раисининг ўринбосари В. Х. Догужиев кирган.

Иттифоқдош жумҳуриятлар билан маслаҳатлашувлар давом эттирилади.

(ТАСС).

Яхшилик билан ном қолдир!

МЕҲРГА ТАШНАЛИК

Наманганни гуллар шаҳри деганларича бор. Кенг, текис кўчалардан ўтаркансиз, гул атри димоғингизга урилиб, кайфиятингизни кўтаради. Одамлари сертакаллуф, меҳрибон, мулойим. Ёшлари пешсалом, ҳаёли—иболи. Бирорта қаттиқ-қурум гапни эшитмайсиз.

Шаҳарда қурилиш давом этмоқда. Кўпқаватли маданий-маиший кошоналар, турар жой бинолари қад кўтармоқда. Наманган яшариб, ўзгариб, салобатли тус олмоқда. Бозорларида бободеҳқон, боғбон ва чорвадорлар меҳнатининг самараси кўзни қувонтиради. Далаларда оқ олтин ишқида ёнган миришкор пахтакорлар жасоратининг, яйловларда донгдор чўпонлар ҳимматининг самаралари кўзга яққол ташланади. Ҳамма ерда омилкорлик, ҳамжиҳатлик ҳукмрон.

Шубҳасиз, барча ҳаракатлар, бунёдкорлик ишлари одамлар, меҳнаткаш инсон турмушини, яшаш шароитларини яхшилашга қаратилган. Лекин беш бармоқ баробар эмас деганларидек, меҳр-шафқатга, давлатимиз ғамхўрлигига муҳтож қариялар, ёлғизлар, ногиронлар ҳамма ерда, жумладан Наманганда ҳам мавжуд. Вилоят ижтимоий таъминот бўлими маҳаллий совет раҳбарлари кўмагида уларнинг турмуши тўкин, умри сокин, ҳаёти фаровон ўтиши учун барча имкониятлардан фойдаланмоқда. Ғарибхоналардаги шафқатга муҳтож, ширин сўзга илҳақ, ўғил-қизлари, қариндош-уруғлари йўлига кўзлари нигорон ёлғиз кексаларнинг, ақли ноқис ногиронларнинг ўксик қалбига ҳузур бағишлаш, ором бахш этиш чоралари кўрилмоқда.

Поп, Косонсой ноҳияларидаги ногиронлар ва кексалар уйлари ходимларининг намунали ишлари, меҳнатдаги ютуқлари билан танишаркансиз, бунга ишонч ҳосил қиласиз.

Попда олтмишинчи йилларда ташкил топган ақли ноқис эркаклар ғарибхонаси салкам уч йилдан бери янги бинода иш кўрмоқда. Унга 25 йил бошчилик қилган Майна Соҳибованинг қизи Юлдуз Соҳибова 9 йилдан буён раҳбарлик қилиб келмоқда. Партия ва совет ташкилотларининг амалий ёрдамлари туфайли кейинги вақтда ғарибхона ўз қаддини анча ростлаб олди. Унинг ҳовлисига киришингиз биланоқ анвойи гуллар ўзига мафтун этади. Икки-уч кишига мўлжалланган хоналар қайта таъмирланиб, дид билан жиҳозланган. Тоза ўринбошлар, чиройли поёндозлар кўзга ташланади. Ошхона, овқатхона саранжом-саришта. Музика садолари ҳамманинг дилига бирдай ором бағишлайди, кимнидир ўйлатади, кимнидир йиғлатади, яна кимларнидир янграётган куй-қўшиқлар ўзига жўр этади.

Мен бу куй ва қўшиқларда, сеҳрли оҳангларда бахти кемтик ана шу ногиронларнинг ушалмаган орзу-армонларини, дард-ҳасратларини, гарчи ақли ноқис бўлса-да, уларнинг ҳозирги ҳаётдан, меҳрибон одамлардан, давлатимиз ғамхўрлигидан беҳад миннатдор эканликларини ҳис этдим. Юлдузхон опа бошлиқ жамоа ана шу ўксик дилларнинг хизматига ҳозиру нозир. Опанинг: «Кўпинча уйимга ҳам бормай, шу ногиронлар ҳузурида кечалари билан қолиб кетаман, шуларсиз қалбимни ҳувиллаб қолгандек ҳис этаман», деган сўзларига муносиб таъриф тополмайман. Тасанно сизга, меҳри дарё аёл, дейман ўзимча. Бу соҳада унга асаб касалликлари шифокори Мухтор Жалолов ва 140 ходим мададкор бўлмоқда.

Ҳозир ғарибхонада 304 нафар ногирон яшайди. Ҳар бири бир олам. Уларнинг соғлом ва моддий жиҳатдан кам-кўстсиз яшашлари учун оталиқ ташкилотлари ҳам имкониятлари борича ёрдам бермоқдалар.

Поп нотўқима матолар фабрикаси 600 дона сочиқ, 300 дона дастурхон, 15 минг сўм пул, умумий овқатланиш корхонаси 420 дона қошиқ, 46 дона нондон, Наманган диний бошқармаси 5 та шолча-гилам, 2 та гилам, 1.522 сўмлик духоба ва турли оддий чойшаб, 240 сўмлик сурп, 27 дона кўрпача, 285 сўмлик хонтахта, 500 сўм нақд пул инъом этган бўлса, «Раҳм-шафқат» жамияти 10 минг, Поп пахта тозалаш заводи, «Коммунизм», «Найман», «Ленинград», «Партия XXV съезди», «Дўстлик» жамоа ҳамда давлат хўжаликларининг ҳар бири 3 минг сўмдан 5 минг сўмгача моддий ёрдам кўрсатишди. Беморларнинг ҳар кунги овқатига сарфланаётган маблағ 2 сўм 20 тийинни ташкил этмоқда.

Ногирон кишилар фаровонлигини оширишга ғарибхона ёрдамчи хўжалигида етиштирилаётган турли-туман қишлоқ хўжалиги ва чорвачилик маҳсулотлари ҳам салмоқли ҳисса бўлиб қўшилаётир. Агар ўтган йили ярим йил мобайнида 1.904 сўмлик сабзавот маҳсулотлари олинган бўлса, 1990 йилнинг ўтган ярмида экин майдонлари қисқариб кетишига қарамай, бу маблағ 1.579 сўмга етди. Шу даврда боғдорчиликдан 851 сўм ўрнига 1.784 сўм, чорвачиликдан 570 сўм ўрнига 1.232 сўм даромад олинди. Бундай натижаларга осонликча эришилгани йўқ, албатта. Булар жамоанинг фаол меҳнати, тинмай изланиши, фидойилиги, ғарибхона раҳбариятининг ноҳия партия ва совет ташкилотлари раҳбарлари билан ўзаро самарали мулоқоти туфайли юзага келди.

Хизматчиларнинг бошини бир жойга қовуштира билиш ҳам катта санъат. Мен бунга Косонсойдаги ёлғиз қариялар уйи фаолияти билан танишиб иқрор бўлдим. Тўғриси, ғарибхонага Гулчеҳра Умарова раҳбарликка келди-ю, муаммолар секин-аста барҳам топа бошлади. Ғарибхона биносини, қариялар ётган хоналарни айланиб, улар билан суҳбатлашарканмиз, биз бунга тўла ишонч ҳосил қилдик. Беморлар ётадиган хоналардаги энг муҳим янгилик шундан иборатки, қариялар ўз хоналарида туриб электр тугмасини босиб, керакли тиббий ходимларни чақириш имкониятига эга бўлишди.

Тўғри, бу жойда ётганлар ош-нондан, тиббий ёрдамдан, ходимларнинг муомаласидан ҳеч қачон нолишмайди. Лекин уларнинг кўнгиллари жуда ўксик. Чунки ғарибхона ҳар ҳолда ғарибхона-да. Кимларнидир қўмсашади, кимлардандир отажоним, онажоним, яқиним, қариндошим, уруғим деган жонбахш сўзлар эшитишни жуда-жуда исташади. Ҳа, улар яқинларининг, жигаргўшаларининг бағрида бўлишни хоҳлашади-ю, аммо осмон йироқ, ер қаттиқ деганларидек, ўртадаги бағритошликдан лолу ҳайрон бўлишиб, яна ғарибхонанинг совуқ деворларига маъюс тикилишади.

Хоналарни айланарканман, синиқ чеҳраларни кўриб, қалб аламларини тинглаб вужудим ларзага келди, дунёда меҳр-оқибатни унутиб қўйган қалбсиз, ҳис-туйғусиз одамлар яшаётганликларидан беихтиёр афсусландим.

Мана бу шўрлик инсон, асли фарғоналик бўлган Усмонали Абдуллаевнинг тақдири кимнинг юрагини ўртамайди дейсиз! Унинг мунгли кўзлари илтижо билан боқади. Саккиз йилдан бери ғарибхонанинг доимий меҳмони. Орқасида жигаргўшалари йўқ эмас, аммо улар кўпдан буён бу ерга қадам қўйишмас экан.

— Яхшиямки шу ғарибхона ва унинг меҳрибон хизматчилари, ҳамширалари бор, — дейди Усмонали ака кўзлари ёшланиб. — Яраларимни эринмай, жирканмай боғлашади. Ҳатто баъзан ўлимимга ҳам рози бўлиб кетаман. Ортиқча юк бўлиб ётгандан кўра ўлган афзал дейман. Лекин худо жонимни олмаса нима қилай?!

Чироқчилик етмиш тўрт яшар Ўринбой Саидов ҳам ўғил-қиздан, қариндош-уруғ ва, қолаверса, ўзи бирга ишлаган жамоадан, меҳнати сингган хўжалик раҳбарларидан хурсанд эмас. Унинг ҳам қалбига қулоқ тутсангиз, оҳ-нола эшитасиз:

— Йигитлик йилларимда «Ленин учқуни» хўжалигида чигит экдим, макка етиштирдим, беда кўкартирдим, хуллас, колхоз ишига қўлимдан келганича камарбаста бўлдим. Қариган чоғда кучсизландим, бетоб бўлиб қолдим. Киши кексайганда хор бўлмасин экан. Уч йил илгари жияним Очил Холиқов шу ғарибхонага ташлаб кетгандан бери ҳеч ким хабар олмайди. Ғайрат, Саъдулла исмли фарзандларим бор. Э, нимасини айтай. Ишлаб-ишлаб орттирганим шу ғарибхона бўлди. Нолимайман. Омон бўлишсин шу ердагилар. Менга фарзандлариму қариндошларимнинг ҳеч нарсаси керак эмас. Ғарибхонада қорнимиз тўқ, устимиз бут, ўрин-кўрпа яхши, шифокору ҳамширалар доимо тепамизда парвона...

Жафокаш онахон Маҳфират Абдуллаева фарзандсизликдан бир куйса, ҳали кўзи очиқ қариндошларидан икки куяди. Ғарибхонада унинг маънавий озиғи Машраб, Сўфи Оллаёр, Қуръони Каримдир. Ғарибхона ходимлари унинг ўғил-қизи, суянган тоғи, ишонган боғларига айланиб қолган. Мана у нима дейди:

— Бир қариндошимникига саккиз ой ҳам сиғмадим. Сабаби бор эди. Шу вақтдаги пенсия пулимни Чуст шаҳар ижтимоий таъминот бўлимига қатнайвериб ололмадим. Пулинг бўлмагандан кейин кимга ҳам ёқар эдинг! Шундай қилиб, қариндошларникига сиғмай, яна шу ғарибхонага қайтиб келдим.

Казакова Валентина Петровна Тошкентда яшаган. Эндигина 53 баҳорни қаршилаган. 1985 йилдан бери ғарибхонада. Паришонхотирлик касалига учраган. Йиғлагани-йиғлаган. Тошкентда яшовчи ўғли Александрни, Олмалиқда истиқомат қилувчи қизи Светланани соғиниб йиғлайди. Уларнинг адреслари ёзилган бир парча қоғозни кўрсатиб, дудуқланиб гап тушунтирмоқчи бўлади. Ўзини тута олмайди. Фарзандларнинг эса парвойи палак. Оналари бор-йўқлиги билан ишлари йўқ. Александр бир марта бориб келгандан кейин қадамини босмай кетди. Светлана онасини бутунлай унутди, она эса уларни эсидан чиқара олмайди: соғинади, қўмсайди, аламини йиғидан олади. Фарзандлар дийдорига зор онанинг аҳволини кўриб, жонингиз ачийди, вужудингиз титрайди...

Бу шўрлик қарияларнинг арз-ҳолини эшитиб хаёлимга бир гап келади. Беоқибат ўғил-қиз, бемеҳр қариндошдан оқибатли бегона яхши, дейишади. Эҳ сиз, оқибатсиз кишилар, яқинингизнинг ёмон кунига ярамасангиз яқинлигингиз қаерда қолди? Наҳотки сизлар ор-номус, диёнатни унутиб қўйган бўлсангиз?! Ахир ўзбек аслида ҳамиятли, бағри кенг, одамижон, инсонпарвар, ғурурли, ориятли эди-ку! Нега сизлар ўтган анъаналаримизга шак келтирасиз? Сиз кимсиз ўзи?!

Бугунги кунда ғарибхонада ана шундай аччиқ қисматли 250 қария истиқомат қилмоқда. Уларнинг турмуш тарзи, ҳаёт йўли, ғарибхонага келиб қолиш сабаблари турлича, албатта. Лекин улар ҳам инсон, ҳар қанча эъзоз ва ҳурмат-иззатга муносиб кишилардир. Шунинг учун ҳам давлатимиз бундай одамларга алоҳида эътибор билан қарамоқда. Бу мутлақо табиий ва инсонийлик йўлидир.

Наманган вилояти партия комитети котиблари, вилоят Совети ижроия комитети раҳбарлари, ижтимоий таъминот ходимларининг ёлғизлар, кекса пенсионерлар турмушини фаровон қилиш борасида ажойиб ишларни амалга ошираётганликлари кишини хушнуд этади. Қайта қуриш ўзанига тушиб, халққа астойдил хизмат кўрсатишни олий дастур қилиб олган масъул ходимлар бир оғиздан шундай дейишди:

— Сир эмас, илгарилари ҳамма соҳадаги йирик гурунгларда гапимизнинг индаллоси пахтадан бошланарди. Хаёлий режалар, бажариб бўлмайдиган мажбуриятлар, афсонавий фаровонлик ҳақидаги тантанали ваъдалар шу тариқа юзага келди. Энди бундай яшаб бўлмаслигини тушуниб етдик. Мана икки-уч йилдирки, аҳолининг аҳволи қандай, маоши неча сўм, уй-жой шароити яхшими, газ, сув, электрдан тақчиллик сезмаяптими, хуллас ана шундай муҳим ижтимоий масалалар тўғрисида астойдил бош қотираяпмиз.

Ҳозир вилоят капитал қурилиш маблағининг 60 фоизи ижтимоий масалаларга сарфланмоқда, ноҳия раҳбарларига икки йилда биттадан болалар боғчаси қуриш топширилган. Пенсионерларга, кам пенсия олаётган 139 та хўжаликка қўшимча нафақалар бериш жорий қилинган. Бундай имтиёзлардан 12—13 минг киши фойдаланмоқда.

Халқ раҳбарларга қараб туради, улардан ибрат олади. Шунинг учун вилоят, шаҳар ва ниҳоя раҳбарларига хизмат кўрсатадиган махсус дўконлар, поликлиникалар, касалхоналар, бошқа маиший хизмат корхоналари бекор қилиниб, умум фойдаланадиган муассасаларга айлантирилди. Қўли устун кишиларнинг камёб ҳамда тақчил халқ истеъмоли молларига алоҳида имтиёзларига чек қўйилди. Шу йўл билан 54 минг килограмм гўшт кам даромадли оилаларга бериладиган бўлди.

Дарҳақиқат, Наманган вилоятида меҳнаткашларнинг, айниқса пенсионерларнинг турмуш шароитларини яхшилаш, яқин йиллар ичида аҳолини уй-жой, ичимлик суви билан тўлиқ таъминлаш, хонадонларни газлаштиришга доир катта дастур амалга оширилмоқда.

Абдужаббор МАННОПОВ.

Муҳаррир А. Ғ. МУХТОРОВ.

СССР ЖАМҒАРМАЛАР БАНКИ

СИЗНИНГ ИШОНЧЛИ ШЕРИГИНГИЗ

СССР Жамғармалар банки Сизга Совет Иттифоқининг бутун ҳудудида Жамғармалар банки муассасалари томонидан аҳолига кўрсатилаётган хизматлардан фойдаланишни таклиф қилади

СИЗ БУ УРИНДА ОМОНАТЛАР, СЕРТИФИКАТЛАР, 1982 ЙИЛГИ ДАВЛАТ ИЧКИ ЮТУҚЛИ ЗАЕМИ ОБЛИГАЦИЯЛАРИ, ДАВЛАТ ХАЗИНА МАЖБУРИЯТЛАРИ КАБИ ТУРЛАРИ ОРАСИДАН УЗ МАНФААТЛАРИНГИЗГА ЭНГ МАҚБУЛ КЕЛАДИГАНИНИ ТАНЛАБ ОЛИШИНГИЗ МУМКИН.

ЖАМҒАРМАЛАР БАНКИ СИЗНИНГ ХОҲИШИНГИЗГА МУВОФИҚ:

САВДО, МАИШИЙ ХИЗМАТ, КОММУНАЛ ВА БОШҚА КОРХОНАЛАР БИЛАН НАҚД ПУЛСИЗ ҲИСОБ-КИТОБ ИШЛАРИНИ ОЛИБ БОРАДИ;

СССР ЖАМҒАРМАЛАР БАНКИНИНГ 1982 ЙИЛГИ ДАВЛАТ ИЧКИ ЮТУҚЛИ ЗАЕМИ, МАҚСАДЛИ ФОИЗСИЗ ЗАЕМИ ОБЛИГАЦИЯЛАРИ, СЕРТИФИКАТЛАРИ ВА СССР ДАВЛАТ ХАЗИНА МАЖБУРИЯТЛАРИНИ САҚЛАШ УЧУН ҚАБУЛ ҚИЛАДИ;

МАТЛУБОТ ЭҲТИЁЖЛАРИ УЧУН КРЕДИТ БЕРАДИ.

СССР ЖАМҒАРМАЛАР БАНКИ СОВЕТ ТИНЧЛИК ФОНДИГА, СОВЕТ МАДАНИЯТ ФОНДИГА, В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СОВЕТ БОЛАЛАР ФОНДИГА ВА БОШҚА ФОНДЛАРГА, ШУНИНГДЕК, ДАВЛАТ, КООПЕРАТИВ ВА БОШҚА ЖАМОАТ ТАШКИЛОТЛАРИГА ТОРТИҚ ҚИЛИШ УЧУН ИХТИЁРИЙ БАДАЛЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛАДИ.

ЎЗ ВАҚТИНИ ҚАДРЛАЙДИГАНЛАР УЧУН:

СССР ЖАМҒАРМАЛАР БАНКИ

Сизнинг ҳисобингизда сақланаётган омонатдан пул миқдорини чиқариб ташлаш йўли билан уй, газ, электр қуввати, телефон, фарзандларингизнинг болалар муассасаларида тарбияланганлиги, коммунал ва бошқа хизматлар учун бир марталик ёки узоқ муддатли топшириқ бўйича ҳисоб-китоб қилади.

Топшириқ расмийлаштириладиган бланкаларни СССР Жамғармалар банкининг исталган муассасасидан олишингиз мумкин.

НАҚД ПУЛСИЗ ҲИСОБ-КИТОБЛАР — ҲОЗИРГИ ЗАМОН КИШИСИНИНГ ИШ УСЛУБИ!

ПУЛЛАРИНГИЗНИ СССР ДАВЛАТ ХАЗИНА МАЖБУРИЯТЛАРИДА САҚЛАНГ!

СССР Жамғармалар банки ҳар йилги

10 ФОИЗЛИК

оширилган даромад олинадиган давлат қимматли қоғозларини тавсия этади.

СССР Давлат хазина мажбуриятлари 1990 йилдан бошлаб 8 йиллик муҳлатга 1.000, 500, 100 ва 50 сўм қийматида чиқарилган.

Даромад мажбуриятлар сотиб олинган йилдан кейинги келадиган йилдан бошлаб улардаги купонлар (ҳар бир йил учун ажратилган катаклар) бўйича йилда бир марта — 1 январдан кейин тўланади.

Агар Сиз хазина мажбуриятларини сотишга зарурат сезсангиз, бу ишни СССР Жамғармалар банкининг исталган муассасида амалга ошира оласиз.

СССР ЖАМҒАРМАЛАР БАНКИ ТАВСИЯ ЭТАДИ:

ЙИҒМА ОМОНАТЛАР

— ойлик бадаллар мунтазам тўлаб борилганда ва пулларингиз камида 10 йил сақланганда йилига 4 фоиздан даромад олиш кафолатидир.

Агар Сиз омонатни 10 йилдан илгарироқ олмоқчи бўлсангиз ёки қаторасига 6 ой ва ундан кўпроқ муддат мобайнида бадалларни тўламаётган бўлсангиз, Сизга йилига 2 фоиз ҳисобидан даромад тўланади.

ШАРТНОМАВИЙ ОМОНАТЛАР БЎЙИЧА— ЙИЛИГА 4 ФОИЗ ДАРОМАД

СССР Жамғармалар банки 500 сўм ва ундан ортиқ миқдордаги пул маблағларингиз камида 5 йил давомида банкда сақлангани учун Сизга йилига 4 фоиз ҳисобидан даромад тўлайди.

ДАВЛАТ МАҚСАДЛИ ФОИЗСИЗ ЗАЁМЛАРИГА ДОИР ЯНГИЛИКЛАР

Давлат мақсадли фоизсиз заёми облигациялари ва СССР Жамғармалар банкининг давлат хазина мажбуриятлари эгаларининг манфаатларини муҳофаза қилишни таъминлаш ва уларни тарқатиш тартибини соддалаштириш мақсадларида СССР Вазирлар Кенгаши ўзининг 1990 йил 7 июлдаги қарори билан қуйидагиларни жорий қилади:

агар давлат мақсадли фоизсиз заёми облигациялари бўйича буюм олиш вақтига келиб (енгил автомобиллар бундан мустасно) унинг нархи облигация қийматидан ортиқ бўлган тақдирда унинг эгаси буюмни облигацияда кўрсатилган нархда сотиб олади.

СССР Жамғармалар банкига 1990 йил 15 июлдан бошлаб давлат мақсадли фоизсиз заёмларининг облигацияларини эркин сотишга (енгил автомобиль олиш учун берилганларидан ташқари) ижозат беради.

Давлат мақсадли фоизсиз заёми облигацияларининг эркин савдоси СССР Жамғармалар банкининг барча район бўлимлари томонидан амалга оширилади. Бу ҳолда, корхоналар, муассасалар ва ташкилотлардан тушган рўйхатга киритилган фуқаролар рўйхати тузилган кундан бошлаб уч ой давомида облигацияларни сотиб олишлари лозим. Ана шу муҳлат ўтиб бўлгандан кейин сотиб олинмаган облигациялар эркин савдога чиқарилади.

АГАР СИЗ БОШҚА ЖОЙГА КЎЧИБ ЎТГАН БЎЛСАНГИЗ...

ПУЛЛАРИНГИЗНИ ЎЗИНГИЗНИНГ БАНКДАГИ ҲИСОБИНГИЗДАН ОЛИШГА ШОШИЛМАНГ!

Сиз ўз маблағларингизни СССР Жамғармалар банкининг исталган муассасасига омонат бўйича ҳисобга киритишингиз ёки ўтказилган пул миқдорини тўлаш юзасидан топшириқ беришингиз мумкин.

Омонатни тўлиғича ёки қисман, шунингдек, нақд пуллар Жамғармалар банкининг шаҳарлар ва районлардаги бўлимларида тўлаш учун ўтказиш мумкин.

Сиз телеграф тасдиғи асосида пул жўнатмаси зарур манзилга келиб тушмасданоқ омонатингизни олишингиз, шунингдек, омонатни телеграф бўйича талаб қилиб олишингиз мумкин.

СССР ЖАМҒАРМАЛАР БАНКИ

давлат заёмлари ва сертификатларини уларнинг эгалари талаб қилиб олгунга қадар сақлаш учун қабул қилади.

Сизнинг истагингизга биноан СССР Жамғармалар банки муассасалари ютуқлар тиражининг жадваллари бўйича облигацияларни текширадилар ва **чиққан ютуқлар ҳақида Сизга маълум қиладилар.**

Сақлаш учун қабул қилинган облигациялар тўлиқ ёки қисман, сертификатлар эса фақат тўлиқ ҳолда унинг эгасига ёки эгаси томонидан ишонч қоғози ёзиб берилган шахсга берилади.

Эгасининг аризасига мувофиқ, қимматли қоғозлар унинг манзилига ёки бошқа шахснинг манзилига юборилиши мумкин.

Сақлаш учун топширилган облигациялар ва сертификатлар уларнинг эгасига ворислик муносабатларидан қатъи назар, битта ёки бир нечта шахсга васият қилиб қолдирилиши мумкин.

Облигациялар ва сертификатларни сақлаб берганлик учун ҳақ олинади.

СССР Жамғармалар банки муассасаларига сақлаш учун қабул қилинган давлат заёми облигациялари ва сертификатларининг бутлиги давлат томонидан кафолатланади.

ОЙЛИК ИШ ҲАҚИНИ СССР ЖАМҒАРМАЛАР БАНКИ МУАССАСАЛАРИ ОРҚАЛИ ОЛИШ— СИЗНИНГ МАНФААТИНГИЗГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ!

Сизнинг хоҳишингизга кўра ойлик иш ҳақингиз омонат бўйича турар жойингиздаги ёки иш жойингиздаги СССР Жамғармалар банкининг исталган муассасасига ўтказилиши мумкин.

Омонатдаги пулингизни ўзингиз учун қулай пайтда тўлиқ ёки қисман олишингиз мумкин.

Бундан ташқари, Сиз пулларни олиш учун исталган шахс номига ишонч қоғозини расмийлаштира оласиз.

ҲИСОБ ЧЕКИ

қиймати 100 сўм ва ундан ортиқ бўлган ҳар қандай саноат молларини харид қилишда ва бошқа кўпгина хизмат турлари учун ҳақ тўлашда, шунингдек, сайёҳлик сафарига чиқиш учун чет эл валютасини алмаштириб беришда

НАҚД ПУЛ УРНИГА УТАДИ

Ҳисоб чеклари мамлакатнинг бутун ҳудуди бўйлаб икки ой мобайнида ҳақиқий ҳисобланади ва СССР Жамғармалар банки муассасалари томонидан берилади.

ЁШЛАРНИНГ МУКОФОТЛИ ОМОНАТЛАРИ

18—30 ёшли фуқаролардан қабул қилинади.

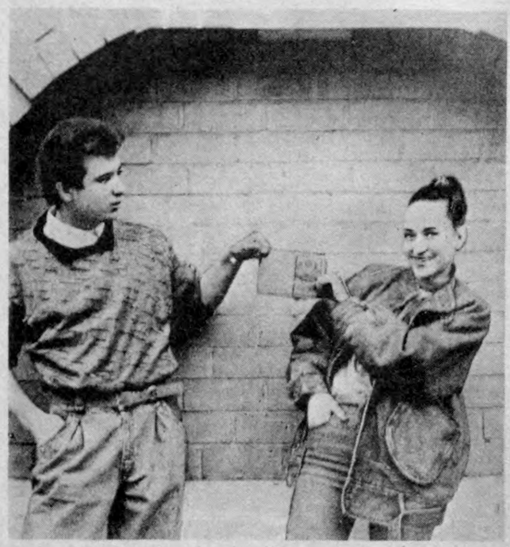

Бунда ойлик мунтазам бадаллар йўли билан уч йил мобайнида жамғарма йиғилиб боради. Ҳисоб очилаётганида бадал миқдорини ўзингиз қуйидагича белгилайсиз: 10, 20, 30, 40 ёки 50 сўм.

Дастлабки бадал омонатчи паспортини шахсан кўрсатган тақдирда нақд пул билан олинади.

Қўшимча бадаллар Сизнинг топширигингизга биноан ишхонангиз бухгалтерияси томонидан ўтказилиши ёки тўланиши мумкин.

Бу турдаги омонат бўйича йилига 3,5 фоиз ҳисобида даромад тўланади, шундан 2 фоизи омонат қолдиғига қўшиб қўйилади, 1,5 фоизи эса жамғарма муҳлати сўнггида мукофот тариқасида тўланади.

СССР ЖАМҒАРМАЛАР БАНКИ СИЗГА МУСТАҚИЛ ОЁҚҚА ТУРИШИНГИЗДА ВА УЗ ОИЛАВИЙ ДАРОМАДУ БУРОМАДЛАРИНГИЗНИ РЕЖАЛАШТИРИШДА ЕРДАМ БЕРАДИ!

БОЛАЛАР МАНФААТИНИ КЎЗЛОВЧИ МАҚСАДЛИ ОМОНАТЛАР БОЛАЛАРНИНГ МУСТАҚИЛ ҲАЁТ ЙЎЛИГА ҚАДАМ ҚЎЙИШИДА МАДАД БЕРАДИ

Бу омонатлар қариндошлик муносабатларидан қатъи назар 16 ёшгача бўлган болалар учун қабул қилинади.

Омонатнинг 10 йиллик сақланиш муддати тугаб, бола 16 ёшга тўлгач, йилига 4 фоиз ҳисобидан даромад тўланади.

Исталган миқдордаги қўшимча бадаллар нақд пул билан ҳам, пул ўтказиш йўли билан ҳам қабул қилинаверади. Омонатдан қисман пул берилмайди.

Омонат 10 йиллик сақлаш муддати тугагандан сўнг ва бола 16 ёшга тўлгандан кейин ҳам СССР Жамғармалар банки муассасасида бундан кейин ҳам сақлаш учун қолдирилса, шунингдек, омонатни муҳлатдан илгари олинган тақдирда йилига 2 фоиз ҳисобидан даромад тўланади.

МАҚСАДЛИ ОМОНАТ — боланинг мустақиллик сари қўйган илк қадами саналади.

Бунда СССР Жамғармалар банки Сизга энг яхши ёрдамчи бўлади!

ЧЕК ДАФТАРЧАСИ

ҚУЛАЙЛИГИ ВА ФОЙДАЛИЛИГИ — ШУБҲАСИЗ!

Эгасининг номи ёзилган бу пул ҳужжатини Сизнинг номингизга талаб қилиб олгунча омонат ҳисоби очилган СССР Жамғармалар банки муассасасидан олишингиз мумкин. Чек дафтарчаси омонат миқдори атрофидаги исталган суммага ёзиб берилади.

Чек дафтарчаси ёзиб берилган кундан бошлаб икки йил мобайнида ҳақиқий ҳисобланади, бироқ Сиз ҳали 12 та узиб олинадиган чекнинг ҳаммасини ишлатиб улгурмаган бўлсангиз, унинг муҳлати яна икки йилга узайтирилиши мумкин.

Сиз саноат моллари ва маиший хизматлар учун чек билан ҳисоб-китоб қилишингиз мумкин.

Бундан ташқари, чек дафтарчасининг эгаси мазкур чек бўйича СССР Жамғармалар банкининг исталган муассасасидан нақд пул олиши мумкин.

Паспорт кўрсатилган тақдирда чек ҳақиқий ҳисобланади.

ЧЕК ДАФТАРЧАСИНИНГ ЭГАСИ ОМОНАТЧИЛАРГА ТЕГИШЛИ БАРЧА АФЗАЛЛИКЛАРДАН ФОЙДАЛАНА ОЛАДИ: ОМОНАТЛАР БЎЙИЧА ҚИЛИНАДИГАН МУОМАЛАЛАР ТАРТИБИ ВА ЙИЛИГА 2 ФОИЗЛИК ДАРОМАД САҚЛАНИБ ҚОЛАДИ! СССР ЖАМҒАРМАЛАР БАНКИ — СИЗНИНГ ХИЗМАТИНГИЗГА ТАЙЁР!

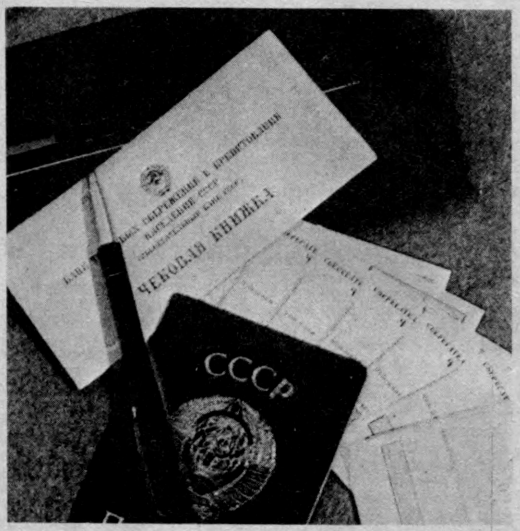

АҲОЛИ ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон ЛКЁИ Марказий Комитети ва СССР Жамғармалар банки Ўзбекистон жумҳурият банки идорасининг ташаббуси билан

Ўзбекистон ССР Ёшлар пул-буюм лотереяси ташкил этилади!

Тираж 1990 йил 27-28 октябрда Тошкент шаҳрида ўтказилади.

Тиражда умумий суммаси 8 млн. сўмлик 24550 та ютуқ ўйналади. Жумҳуриятимизда биринчи марта шундай кўп миқдордаги автомобиллар ўйналмоқда, жумладан: «Волга» ГАЗ 24-10» автомашинаси (10 та), «Жигули ВАЗ-21063, ВАЗ-2109, ВАЗ-2105»; «Москвич-412» ва «Запорожец ЗАЗ-968» автомашиналари (80 тадан), «Урал» мотоцикллари (100 та), холодильниклар (100 та), телевизорлар (200 та), кир ювиш машиналари (200 та), шунингдек, электр хўжалик моллари; ҳорижга сайёҳат йўлланмалари ва йирик пул ютуқлари ҳам ўйналади.

Битта лотерея билетининг баҳоси — 50 тийин.

ЁШЛАР ПУЛ-БУЮМ ЛОТЕРЕЯСИ БИЛЕТЛАРИНИ СОТИБ ОЛИШГА ШОШИЛИНГ, БАХТЛИ ТАСОДИФЛАР ИМКОНИЯТИНИ ҚЎЛДАН ЧИҚАРМАНГ.

СССР ЖАМҒАРМАЛАР БАНКИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН ЖУМҲУРИЯТ БАНКИ

«ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ»— «СЕЛЬСКАЯ ПРАВДА»
Газета Центрального Комитета Компартии Узбекистана
Выходит на узбекском и русском языках.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700083, ТОШКЕНТ, ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

ТЕЛЕФОНЛАР: Муҳаррир ўринбосарлари — 33-44-43, 32-56-21, 33-16-27-, 32-54-41, Масъул котиб — 33-09-93, 32-56-26. Масъул котиб ўринбосарлари — 32-56-25, 32-54-48, 32-54-47. Партия турмуши бўлими — 33-54-33, 32-56-22. Совет қурилиши бўлими — 32-56-34. Деҳқончилик бўлими — 33-54-33. 32-56-35, 32-54-51. Чорвачилик бўлими — 32-56-33. Қишлоқ қурилиши бўлими — 32-54-44. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими — 32-56-36, 32-56-39. Ахборот ва спорт бўлими — 32-54-46, 32-56-39. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 32-54-52. Таржима бўлимлари — 32-56-31, 32-54-54, 32-54-55, 32-56-28. Иллюстрация бўлими — 32-58-79. Эълонлар бўлими — 33-81-42.

Д. 1247.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12